

Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

Latvijas iedzīvotāju aptauja

2014.gada novembris

Saturs

Aptaujas tehniskā informācija	3
Terminu skaidrojums.....	4
Respondentu sociāldemogrāfiskais raksturojums	5
Statistiskās kļūdas novērtēšanas tabula.....	6
 1. Uzskati par drošību un draudiem Latvijā	7
1.1. Drošības un aizsardzības jautājumu nozīme respondenta ikdienā	9
1.2. Viedoklis par valsts apdraudējuma veidiem un to nozīmīgumu	11
1.3. Vērtējums kopumā par situācijas attīstību valsts aizsardzības jomā	12
2. Informētība par ar valsts aizsardzību saistītajiem jautājumiem.....	16
2.1. Informētība par aizsardzības nozari	17
2.2. Informācijas avoti uzziņai par valsts aizsardzības jautājumiem	18
3. Viedoklis par aizsardzībai atvēlēto valsts finansējumu	20
4. Uzskati par Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem	22
4.1. Nacionālo bruņoto spēku darbības redzamība ikdienā (darbs miera laikā)	25
4.2. Izmaiņu Nacionālajos bruņotajos spēkos vērtējums.....	26
4.3. Uzskati par Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem kopumā, karavīriem	27
4.4. Informētība un viedoklis par Zemessargu spējām, tiesībām, pienākumiem	29
4.5. Viedoklis par Latvijas Nacionālo bruņoto spēku dalību starptautiskajās operācijās	30
5. Attieksme pret militāro dienestu	32
5.1. Uzskati par militāro zināšanu apguves veidiem.....	34
5.2. Profesionālā dienesta/ militārās karjeras izvēles popularitāti veicinoši un kavējoši faktori	35
5.3. Iedzīvotāju gatavība individuāli iesaistīties valsts aizsardzībā	37
6. Uzskati par NATO nodrošināto aizsardzību un tā uzdevumiem.....	40
6.1. Uzskati par NATO nodrošināto aizsardzību	41
6.2. Uzskati par prioritārajiem NATO uzdevumiem	42
 Aptaujā izmantotā anketa	43

Aptaujas tehniskā informācija

PĒTĪJUMA VEICĒJS	Pētījumu centrs SKDS
ĢENERĀLAIS KOPUMS	Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 17 līdz 74 gadiem
PLĀNOTĀS IZLASES APJOMS	1020 respondenti (ģenerālajam kopumam reprezentatīva izlase)
SASNIEGTĀS IZLASES APJOMS	1020 respondenti
IZLASES METODE	Stratificētā nejaušā izlase
STRATIFIKĀCIJAS PAZĪMES	Administratīvi teritoriālā
APTAUJAS VEIKŠANAS METODE	Tiešās intervijas respondentu dzīves vietās
ĢEOGRĀFISKAIS PĀRKLĀJUMS	Visi Latvijas reģioni (127 izlases punkti)
APTAUJAS VEIKŠANAS LAIKS	No 07.11.2014. līdz 23.11.2014.

SASNIEGTĀS IZLASES SALĪDZINĀJUMS AR IEDZĪVOTĀJU STATISTIKU

	Respondentu skaits izlasē (%) pirms svēršanas	Respondentu skaits izlasē (%) pēc svēršanas*	LR IeM PMLP Iedz. reģ. dati uz 07.02.2014.
KOPĀ	100.0	100.0	100.0

REĢIONS

Rīga	31.2	32.3	32.3
Pierīga	18.1	17.8	17.8
Vidzeme	10.9	10.1	10.1
Kurzeme	11.0	13.0	13.0
Zemgale	12.5	12.2	12.2
Latgale	16.3	14.7	14.7

DZIMUMS

Vīrieši	43.8	47.6	47.6
Sievietes	56.2	52.4	52.4

TAUTĪBA

Latvieši	61.2	58.5	58.5
Citi	38.8	41.5	41.5

VECUMS

17 - 24 g.v.	13.3	12.9	12.9
25 - 34 g.v.	18.2	20.3	20.3
35 - 44 g.v.	16.8	18.5	18.4
45 - 54 g.v.	21.1	18.9	18.9
55 - 74 g.v.	30.6	29.4	29.4

STATUSS

Strādājošie	63.8	64.9
Nestrādājošie	36.2	35.1

IZGLĪTĪBA

Pamatizglītība	13.0	13.2
Vidējā, vidējā profesionālā	59.6	59.9
Augstākā	27.4	26.9

PILSONĪBA

LR pilsoņi	86.7	85.7
Respondenti bez LR pilsonības	13.3	14.3

*Dati tika pakļauti svēršanas procedūrai. Atskaitē izmantoti svērti procenti un nesvērts skaits.

Projekta vadītāja	Ieva Strode
Materiālu sagatavoja	Jūlija Ponomarjova, Santa Miezīte
Aptauju vadīja	Māra Kalniņa, Kristīne Šaraņa
Datu masīvu veidoja	Liene Līvmane

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

Terminu skaidrojums

IZLASE

Latvijas iedzīvotāju kopuma mikromodelis

REĢIONS

Rīga - Rīgas pilsēta

Pierīga

Pilsētas – Jūrmala

Novadi – Alojas, Ādažu, Babītes, Baldones, Carnikavas, Engures, Garkalnes, Ikšķiles, Inčukalna, Jaunpils, Kandavas, Krimuldas, Ķeguma, Ķekavas, Lielvārdes, Limbažu, Mālpils, Mārupes, Ogres, Olaines, Ropažu, Salacgrīvas, Salaspils, Saulkrastu, Sējas, Siguldas, Stopiņu, Tukuma novads.

Vidzeme

Pilsētas – Valmiera.

Novadi – Alūksnes, Amatas, Apes, Beverīnas, Burtnieku, Cesvaines, Cēsu, Ērgļu, Gulbenes, Jaunpiebalgas, Kocēnu, Līgatnes, Lubānas, Madonas, Mazsalacas, Naukšēnu, Pārgaujas, Priekule, Raunas, Rūjienas, Smiltenes, Strenču, Valkas, Varakļānu, Vecpiebalgas novads.

Kurzeme

Pilsētas – Ventspils, Liepāja.

Novadi – Aizputes, Alsungas, Brocēnu, Dundagas, Durbes, Grobiņas, Kuldīgas, Mērsraga, Nīcas, Pāvilostas, Priekules, Rojas, Rucavas, Saldus, Skrundas, Talsu, Vaiņodes, Ventspils novads.

Zemgale

Pilsētas – Jelgava, Jēkabpils.

Novadi – Aizkraukles, Aknīstes, Auces, Bauskas, Dobeles, Iecavas, Jaunjelgavas, Jelgavas, Jēkabpils, Kokneses, Krustpils, Neretas, Ozolnieku, Pļaviņu, Rundāles, Salas, Skrīveru, Tērvetes, Vecumnieku, Viesītes novads.

Latgale

Pilsētas – Daugavpils, Rēzekne.

Novadi – Aglonas, Baltinavas, Balvu, Ciblas, Dagdas, Daugavpils, Ilūkstes, Kārsavas, Krāslavas, Līvānu, Ludzas, Preiļu, Rēzeknes, Riebiņu, Rugāju, Vārkavas, Viļakas, Viļānu, Zilupes novads.

APDZĪVOTĀS VIETAS TIPS

Rīga – Rīgas pilsēta.

Cita pilsēta – Daugavpils, Liepāja, Jelgava, Ventspils, Rēzekne, Jūrmala, Valmiera, Jēkabpils, citas pilsētas.

Lauki – pagasti, lauku viensētas.

IZGLĪTĪBA

Pamatizglītība – respondents ar pamata vai nepabeigtu vidējo izglītību.

Vidējā, vidējā profesionālā – respondents ar vispārējo vidējo, vidējo speciālo, nepabeigtu augstāko izglītību.

Augstākā – respondents ar augstāko izglītību.

NODARBINĀTĪBAS SEKTORS

Publiskais sektors – respondenti, kuri strādā valsts vai pašvaldības iestādēs vai uzņēmumos ar valsts vai pašvaldības kapitālu.

Privātais sektors – respondenti, kuri strādā uzņēmumos ar privāto kapitālu.

Nestrādā – respondenti: mājāsaimnieces, pensionāri, skolēni, studenti, bezdarbnieki.

Cits – respondenti, kuriem ir gadījuma darbi, strādā apmaksātu darbu sabiedriskās organizācijās, kā arī tie respondenti, kuri nezināja konkrētu nodarbinātības sektoru.

PAMATNODARBOŠANĀS

Vadītājs – augstākā vai vidējā līmeņa vadītājs: uzņēmuma, firmas, organizācijas, nodaļas vadītājs, vadošais speciālists uzņēmumā, iestādē.

Speciālists, ierēdnis – ierēdnis vai darbinieks valsts, pašvaldību iestādē vai privātā uzņēmumā; nestrādā fizisku darbu.

Strādnieks – ierindas darbinieks rūpniecībā, celtniecībā, lauksaimniecībā, tirdzniecībā, apkalpojošajā sfērā, sabiedriskajā ēdināšanā; strādā fizisku darbu.

Zemnieks – persona, kas strādā sev piederošā lauku saimniecībā.

Individuālais darbs – pats sev darba devējs, arī profesionāls speciālists (advokāts, ārsts u.tml.), uzņēmuma īpašnieks.

Pensionārs – persona, kas ir pensijā un nestrādā algotu darbu, arī invaliditātes pensionārs.

Skolnieks, students – persona, kas mācās dienas nodaļā kādā no mācību iestādēm.

Mājāsaimniece – persona, kas ir mājāsaimnieks vai mājāsaimniece un pašlaik nestrādā algotu darbu; arī ja atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā.

Bezdarbnieks – persona, kas ir darba spējīgā vecumā un nekur nestrādā.

ĪENĀKUMU LĪMENIS

Vidējie ienākumi uz vienu ģimenes locekli mēnesī, ieskaitot visus ienākumus (algas, stipendijas, pabalstus, pensijas u.t.t.) pēc nodokļu nomaksas

Zemi – līdz €159

Vidēji zemi – no €160 līdz €229

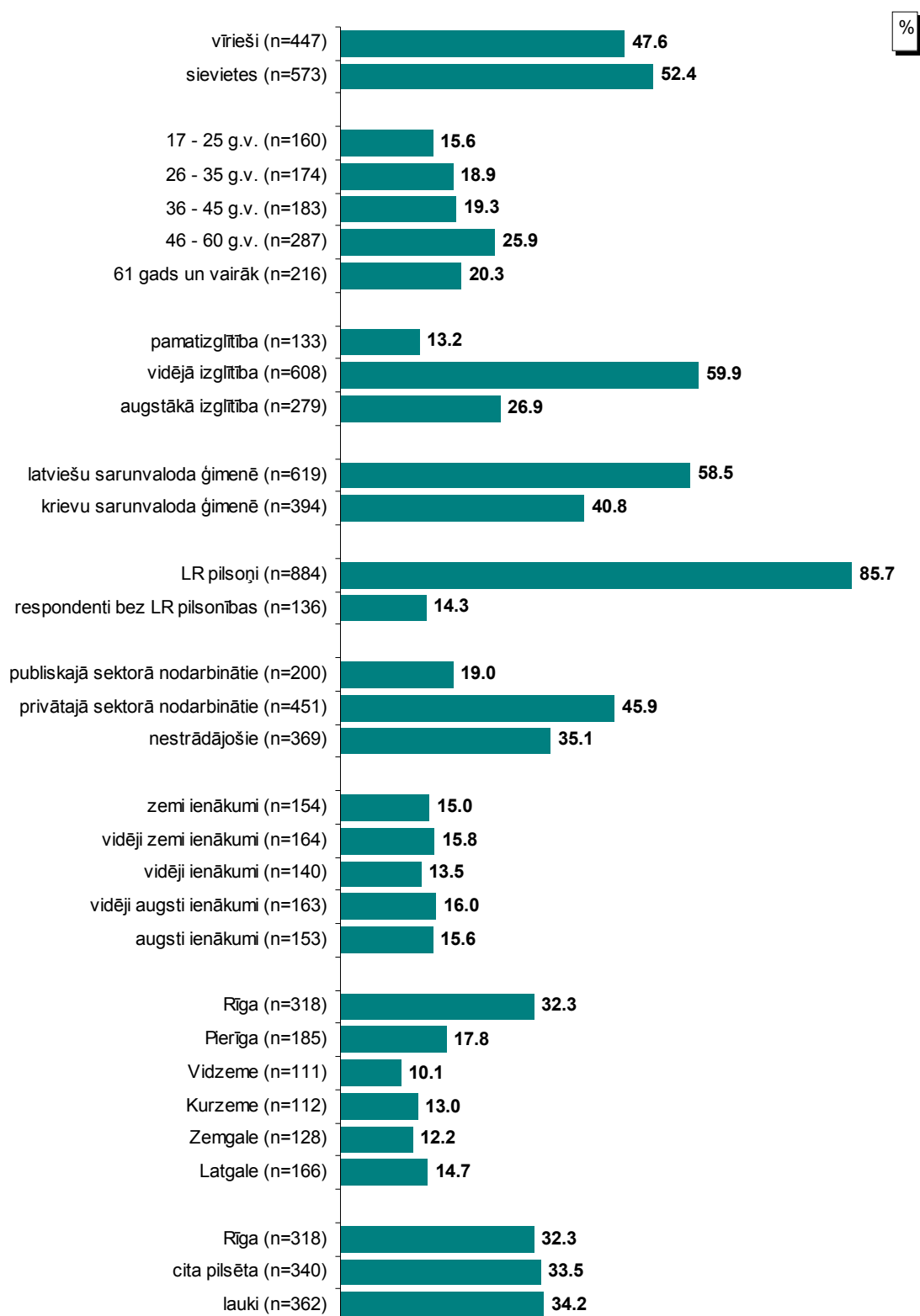
Vidēji – no €230 līdz €299

Vidēji augsti – no €300 līdz €399

Augsti – €400 un vairāk.

SKDS, 2014.gada novembris

Respondentu sociāldemogrāfiskais raksturojums

Bāze: visi respondenti, n=1020

Statistiskās kļūdas novērtēšanas tabula

Pētījuma rezultātos vienmēr pastāv zināma *statistiskās kļūdas* varbūtība. Analizējot un interpretējot pētījumā iegūtos rezultātus, to vajadzētu ņemt vērā. Tās atšķirības, kuras iekļaujas statistiskās kļūdas robežās jeb ir mazākas par to, var uzskatīt par *nenozīmīgām*.

Statistiskā kļūda tiek aprēķināta pēc sekojošās formulas :

$$SK = q \times \sqrt{\pi \times (100 - \pi) / n}$$

kur :

SK - statistiskā kļūda

q - koeficients, kas pie 95% varbūtības ir vienāds ar 1.96

π - pētījumā iegūtais respondentu atbilžu procentuālais sadalījums

n - respondentu skaits

Lai ērtāk un ātrāk noteiktu statistisko mērījuma kļūdu, ir lietderīgi izmantot statistiskās kļūdas novērtēšanas tabulu.

PĒTĪJUMA REZULTĀTU STATISTISKĀS KĻŪDAS NOVĒRTĒŠANAS TABULA
(ar 95 % varbūtību)

Procentuālais atbilžu sadalījums (%)	Respondentu skaits [N] =															
	50	75	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000	1100	1200	1500	2000
1 vai 99	2.8	2.2	1.9	1.4	1.1	1.0	0.9	0.8	0.7	0.7	0.6	0.6	0.6	0.5	0.5	0.4
2 vai 98	3.9	3.2	2.7	1.9	1.6	1.4	1.2	1.1	1.0	1.0	0.9	0.9	0.8	0.8	0.7	0.6
4 vai 96	5.4	4.5	3.8	2.7	2.2	1.9	1.7	1.6	1.5	1.4	1.3	1.2	1.2	1.1	1.0	0.9
6 vai 94	6.6	5.4	4.7	3.3	2.7	2.3	2.0	1.9	1.8	1.7	1.6	1.5	1.4	1.3	1.2	1.0
8 vai 92	7.5	6.1	5.3	3.8	3.1	2.7	2.4	2.2	2.0	1.9	1.8	1.7	1.6	1.5	1.4	1.2
10 vai 90	8.3	6.8	5.9	4.2	3.4	2.9	2.6	2.4	2.2	2.0	2.0	1.9	1.8	1.7	1.5	1.3
12 vai 88	9.0	7.4	6.4	4.5	3.7	3.2	2.9	2.6	2.4	2.3	2.1	2.0	1.9	1.8	1.6	1.4
15 vai 85	9.9	8.0	7.0	5.0	4.0	3.5	3.1	2.9	2.6	2.5	2.3	2.2	2.1	2.0	1.8	1.6
18 vai 82	10.7	8.7	7.5	5.3	4.4	3.8	3.4	3.0	2.9	2.7	2.5	2.4	2.3	2.2	1.9	1.7
20 vai 80	11.1	9.1	7.8	5.5	4.5	3.9	3.5	3.2	3.0	2.8	2.6	2.5	2.4	2.3	2.0	1.8
22 vai 78	11.5	9.4	8.1	5.7	4.7	4.1	3.6	3.3	3.1	2.9	2.7	2.6	2.5	2.4	2.1	1.8
25 vai 75	12.0	9.8	8.5	6.0	4.9	4.2	3.8	3.5	3.2	3.0	2.8	2.7	2.6	2.5	2.2	1.9
28 vai 72	12.5	10.2	8.8	6.2	5.1	4.4	3.9	3.6	3.3	3.1	2.9	2.8	2.7	2.5	2.3	2.0
30 vai 70	12.7	10.4	9.0	6.4	5.2	4.5	4.0	3.7	3.4	3.2	3.0	2.8	2.7	2.6	2.3	2.0
32 vai 68	12.9	10.6	9.1	6.5	5.3	4.6	4.1	3.7	3.5	3.2	3.1	2.9	2.8	2.6	2.4	2.1
35 vai 65	13.2	10.8	9.4	6.6	5.4	4.7	4.2	3.8	3.5	3.3	3.1	3.0	2.8	2.7	2.4	2.1
40 vai 60	13.6	11.1	9.6	6.8	5.5	4.8	4.3	3.9	3.6	3.4	3.2	3.0	2.9	2.8	2.5	2.2
45 vai 55	13.8	11.3	9.8	6.9	5.6	4.9	4.4	4.0	3.7	3.5	3.3	3.1	2.9	2.8	2.5	2.2
50 vai 50	13.9	11.3	9.8	6.9	5.7	4.9	4.4	4.0	3.7	3.5	3.3	3.1	3.0	2.8	2.5	2.2

Lai noteiktu statistisko mērījuma kļūdu, ir jāzina nesvērts respondentu skaits attiecīgajā grupā un rezultāts procentos. Izmantojot šos lielumus, tabulas attiecīgajā iedaļā var atrast statistiskās mērījuma kļūdas robežas + / - procentos ar **95% varbūtību**.

Piemēram, ja pētījuma rezultātā no visiem aptaujātajiem Latvijas iedzīvotājiem (respondentu skaits n=1020) tiek iegūta mērķa grupa 10.0%, kas pauž apstiprinošu attieksmi pret spriedumu vai izteikumu "X", tad ar 95% varbūtību mēs varam teikt, ka statistiskā mērījuma kļūda šeit ir + / - 1.9% robežās. No tā izriet, ka mērķa grupa, kura identificē sevi ar spriedumu vai izteikumu "X", ir no 8.1% līdz 11.9%.

1. Uzskati par drošību un draudiem Latvijā

2014.gada novembrī pētījumu centrs SKDS veica Latvijas iedzīvotāju aptauju, kurā respondentiem lūdza paust viedokli par drošības un aizsardzības jautājumu nozīmi viņu ikdienā, raksturot, kādi draudi Latvijai ir nozīmīgākie, kā arī sniegt un pamatot savu vērtējumu situācijai Latvijas drošības un aizsardzības jomā.

1.1. Drošības un aizsardzības jautājumu nozīme respondentu ikdienā

Pētījuma dati liecina, ka visbiežāk iedzīvotāji satraukušies (atbildes „*loti satrauc*” un „*drīzāk satrauc*”) par ekonomisko (89%, t.sk. 47% - „*loti satrauc*”) un sociālo (84%, t.sk. 44% - „*loti satrauc*”) drošību Latvijā. Nedaudz retāk respondenti norādīja, ka viņus satrauc militārā (72%, t.sk. 35% - „*loti satrauc*”) un politiskā (72%, t.sk. 32% - „*loti satrauc*”) drošība Latvijā.

Jāpiebilst, ka sievietes biežāk nekā vīrieši atbildēja, ka jūtas satrauktas par visām minētajām jomām (vīrieši: 68%-87%, sievietes: 75%-90%).

Savukārt analizējot atbildes dažādās vecuma grupās, vērojams, ka jaunieši vecumā no 17 līdz 25 gadiem retāk nekā citas grupas bija satraukušies par sarakstā minētajām jomām.

1.2. Viedoklis par valsts apdraudējuma veidiem un to nozīmīgumu

Jautāti, kuri riski Latvijai ir visaktuālākie, nozīmīgākie, visbiežāk respondenti par aktuālāko draudu atzinuši ekonomiskās krīzes (68%). Salīdzinoši bieži minēti arī militārie riski (37%), narkomānija (36%) un noziedzība (35%). Konfliktus starp dažādu tautību cilvēkiem par nozīmīgāko risku Latvijā uzskatīja 26%, dabas vai cilvēku radītas ekoloģiskās katastrofas – 21%, enerģētiskus draudus – 21%. Vēl 11% starp visaktuālākajiem riskiem nosauca terorismu, bet 9% - kiberuzbrukumus. Jāpiebilst, ka tikai 3% aptaujāto iedzīvotāju norādīja, ka Latvijā nav nekādu reālu, nozīmīgu risku.

Ja salīdzina 2008. un 2014.gadā veikto aptauju rezultātus, vērojams, ka 2014.gadā biežāk nekā pirms sešiem gadiem iedzīvotāji par nozīmīgākiem riskiem uzskatījuši militāros riskus (2008.gads: 13%, 2014.gads: 37%), konfliktus starp dažādu tautību cilvēkiem (2008.gads: 13%, 2014.gads: 26%) un enerģētiskus draudus (2008.gads: 16%, 2014.gads: 21%). Savukārt retāk nekā pirms sešiem gadiem 2014.gadā minētas ekonomiskās krīzes (2008.gads: 72%, 2014.gads: 68%), noziedzība (2008.gads: 48%, 2014.gads: 35%) un dabas vai cilvēku radītas ekoloģiskās katastrofas (2008.gads: 27%, 2014.gads: 21%).

1.3. Vērtējums kopumā par situācijas attīstību valsts aizsardzības jomā

Lūgti novērtēt situāciju drošības un aizsardzības jomā, salīdzinot ar iepriekšējo, 30% respondentu pauda viedokli, ka tā ir uzlabojusies („*ievērojami uzlabojusies*” un „*uzlabojusies*”), tajā skaitā 2% atzīmēja atbildi „*ievērojami uzlabojusies*”. Pretēju viedokli („*ievērojami pasliktinājusies*” un „*pasliktinājusies*”) norādīja 12% (t.sk. 1% - „*ievērojami pasliktinājusies*”).

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

Salīdzinot 2008. un 2014.gada aptaujas, jāsecina, ka 2014.gadā respondenti atzinīgāk vērtējuši pēdējā gada laikā novērotās izmaiņas Latvijas drošībā: to, ka situācija ir uzlabojusies, 2014.gadā norādīja 30%, bet 2008.gadā – 19%.

Pamatojot savu vērtējumu (šis bija t.s. „atvērtais” jautājums, kurā atbilžu varianti netika piedāvāti, respondenti paši formulēja savas atbildes), respondenti, kuri uzskatīja, ka situācija drošības un valsts aizsardzības jomā ir uzlabojusies, visbiežāk atbildēja, ka tas ir NATO atbalsta, klātbūtnes Latvijā dēļ (25%). Salīdzinoši bieži iedzīvotāji minējuši, ka notiek dažādas mācības karavīriem, pieredzes apmaiņa ar citu valstu karavīriem (15%), ir plānots palielināt/ ir palielināts aizsardzības budžets (11%), tiek iepirkts/ saņemts jauns aprīkojums, ekipējums, tehnika (10%) un aizsardzības jomai kopumā no valsts puses tiek pievērsts vairāk uzmanības (9%). Respondenti minējuši arī, ka pēdējā laikā masu medijos vairāk tiek runāts par aizsardzības jomu, izskan informācija par tās uzlabošanu (7%), nostiprinās armija, tā kļūst spējīgāka, aktīvāka (5%), Latvijai tiek sniegts ES un citu valstu atbalsts, to karaspēks atrodas Latvijā (5%) u.c.

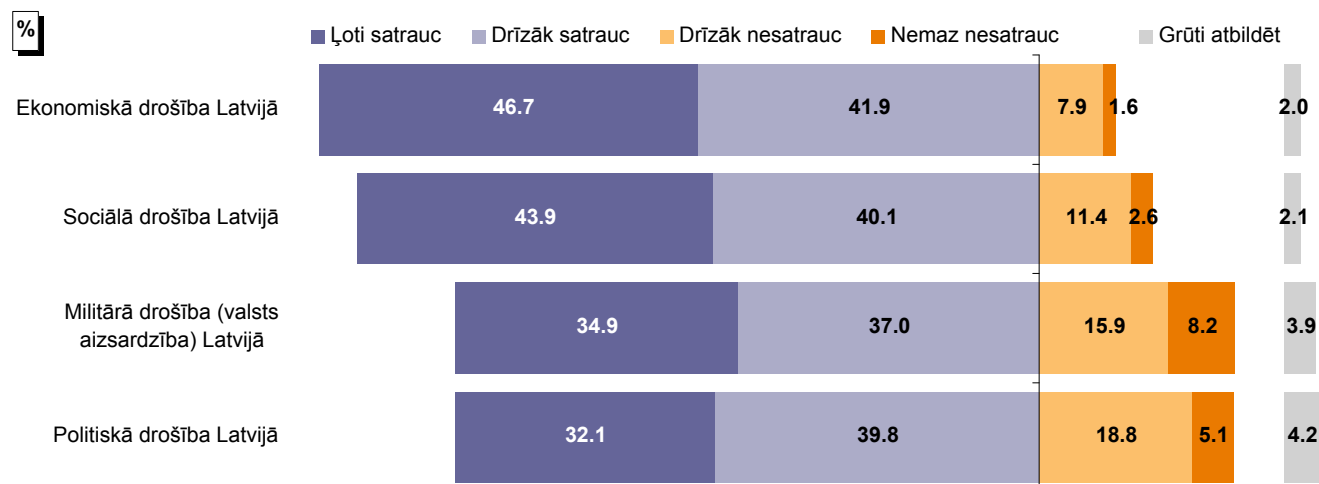
Raksturojot, kāpēc viņi uzskata, ka situācija aizsardzības jomā nav mainījusies, visbiežāk iedzīvotāji norādīja, ka Latviju nekas neapdraud, militāru notikumu nav (10%). Salīdzinoši bieži respondenti atbildēja, ka medijos trūkst informācijas par notiekošo aizsardzības jomā (8%), ka aizsardzībai trūkst finansējums vai tas tiek izmantots nesaimnieciski (6%) un Latvijas armijai ir nepietiekams/ slikts bruņojums, nodrošinājums (6%). Citas atbildes nosauktas retāk.

Savukārt iedzīvotāji, kuri pauda uzskatu, ka situācija aizsardzības jomā ir pasliktinājusies, visbiežāk to pamatoja ar bailēm no Krievijas agresijas, aktivitātēm pie Baltijas robežām un ar Latvijas un Krievijas attiecību pasliktināšanos (27%). Vēl tika minēti tādi aspekti kā finansējuma trūkums aizsardzības jomai (13%), pausts viedoklis, ka Latvijas dalība NATO un tās karavīru klātbūtne Latvijā negarantē drošību vai pat pasliktina situāciju (provocē Krieviju, liek iedzīvotājiem uztraukties) (11%), minēts, ka Latvijas armijai ir nepietiekams/ slikts bruņojums, nodrošinājums (10%). Iedzīvotāji bija arī satraukušies par situāciju Ukrainā, kas, viņuprāt, ietekmē arī Latvijas drošību (10%). Citi faktori nosaukti retāk.

1. Uzskati par drošību un draudiem Latvijā

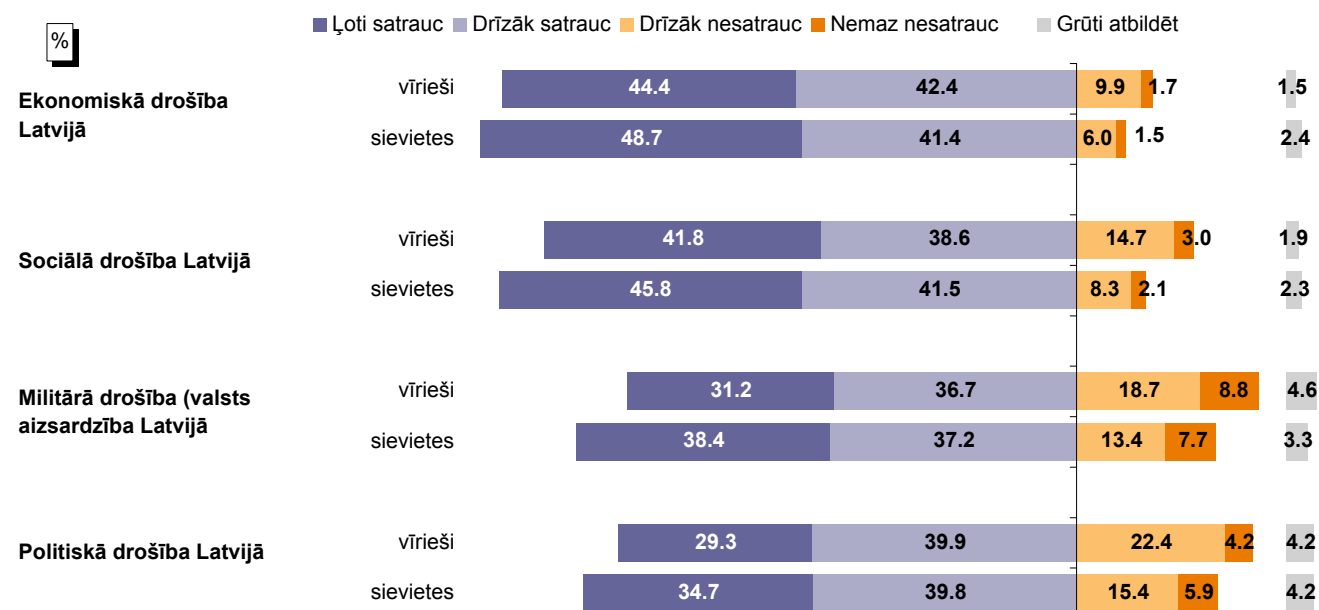
1.1. Drošības un aizsardzības jautājumu nozīme respondenta ikdienā

"Cik lielā mērā Jūs personiski satrauc šādas jomas?"

Bāze: visi respondenti, n=1020

Atbildes atkarībā no dzimuma

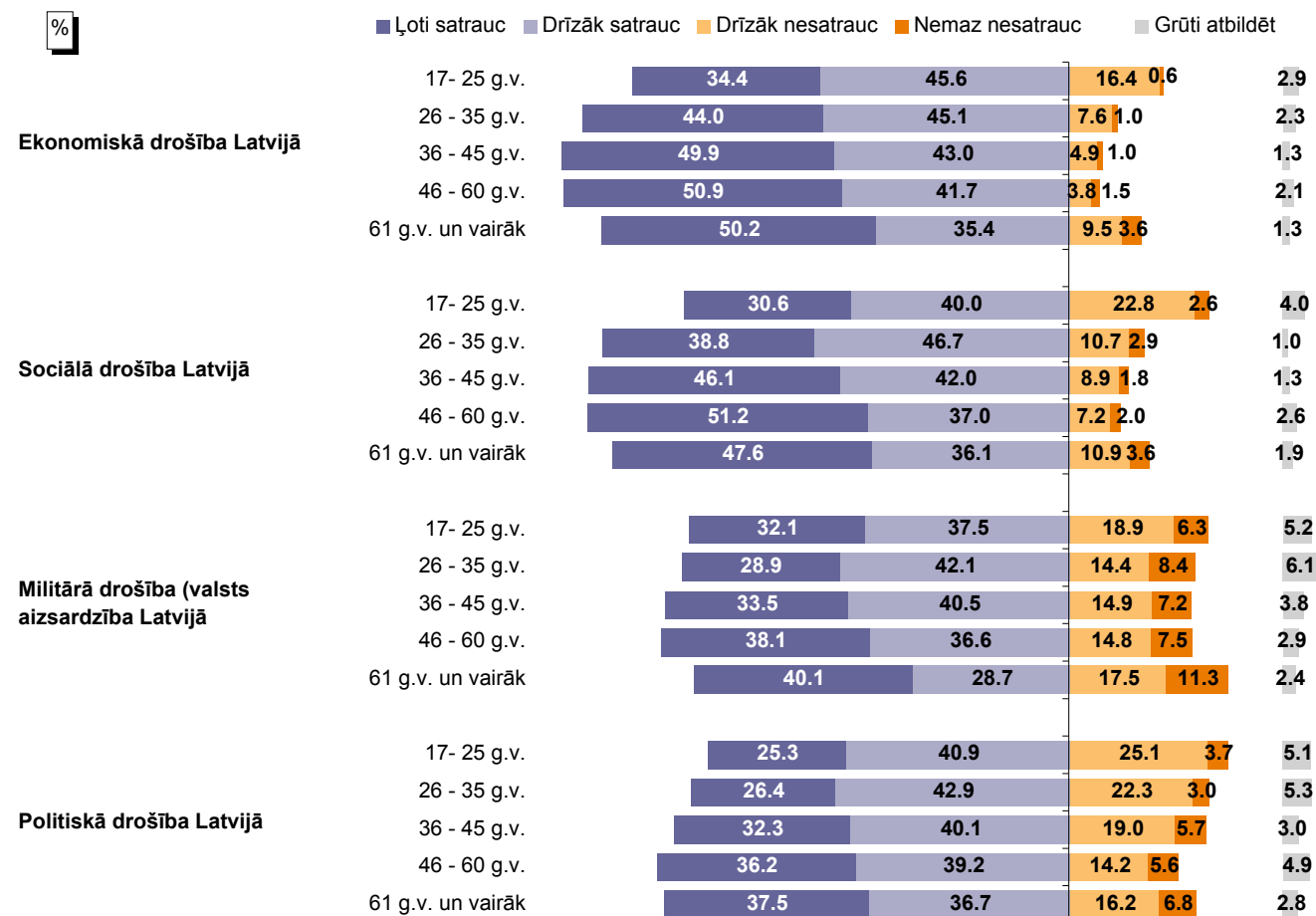

Bāzes: skatīt respondentu sociāldemogrāfisko profilu 7.lpp.

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Cik lielā mērā Jūs personiski satrauc šādas jomas?"

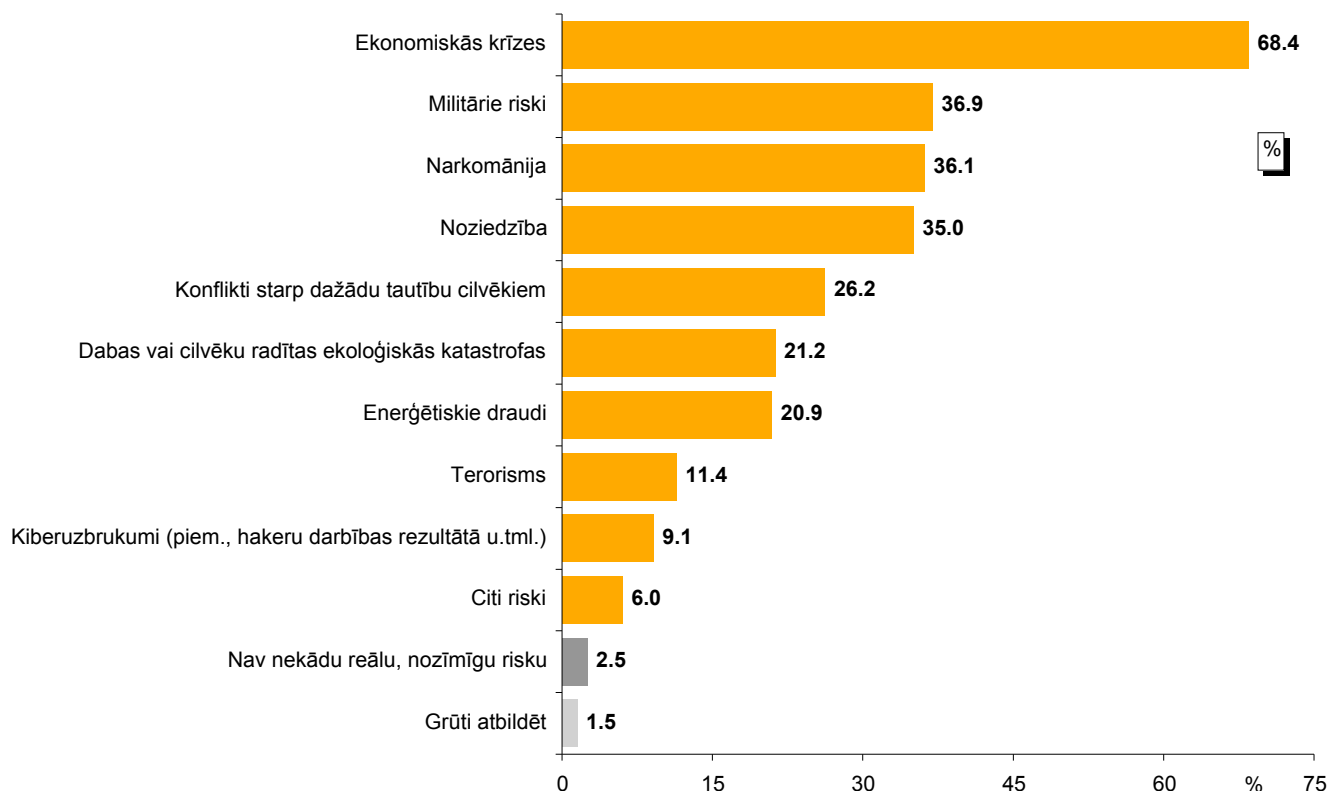
Atbildes atkarībā no vecuma

Bāzes: skatīt respondentu sociāldemogrāfisko profilu 7.lpp.

1.2. Viedoklis par valsts apdraudējuma veidiem un to nozīmīgumu

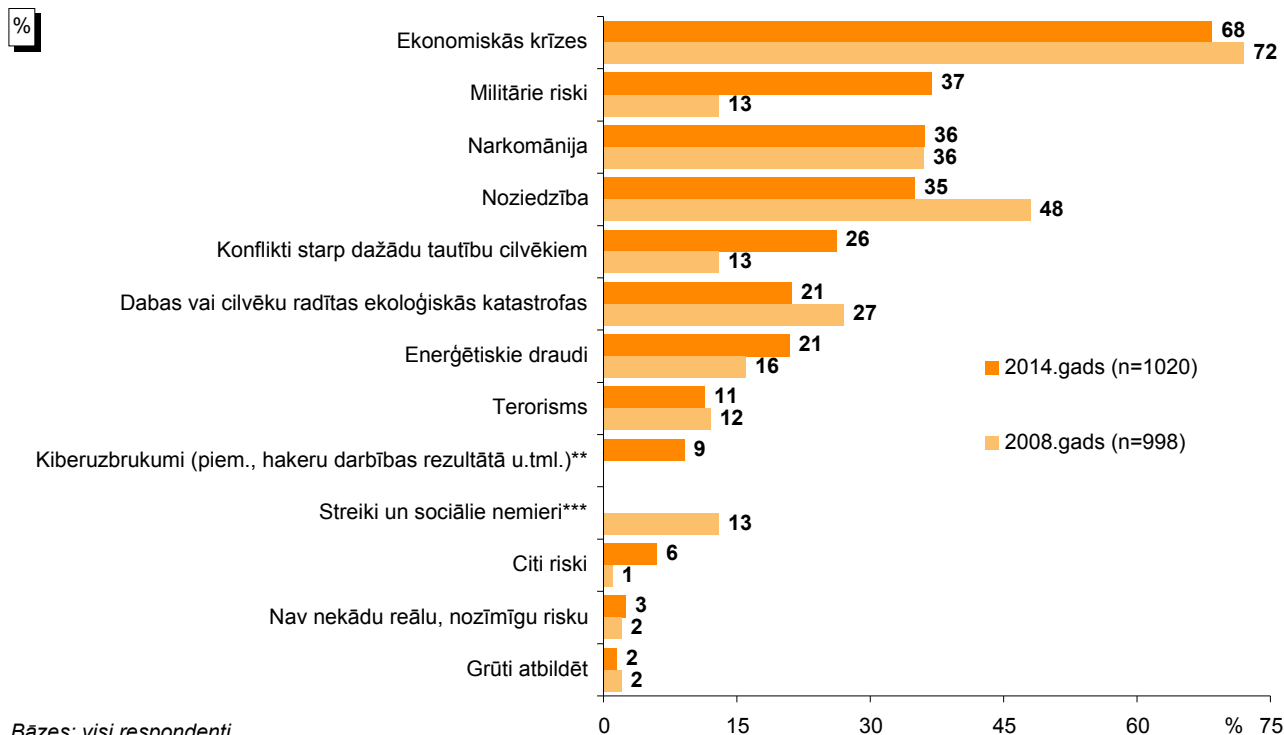
"Kuri 3 no šiem riskiem (draudiem) Latvijai ir visaktuālākie, nozīmīgākie?"

Bāze: visi respondenti, n=1020

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

2008. un 2014.gada aptauju datu salīdzinājums

Bāzes: visi respondenti

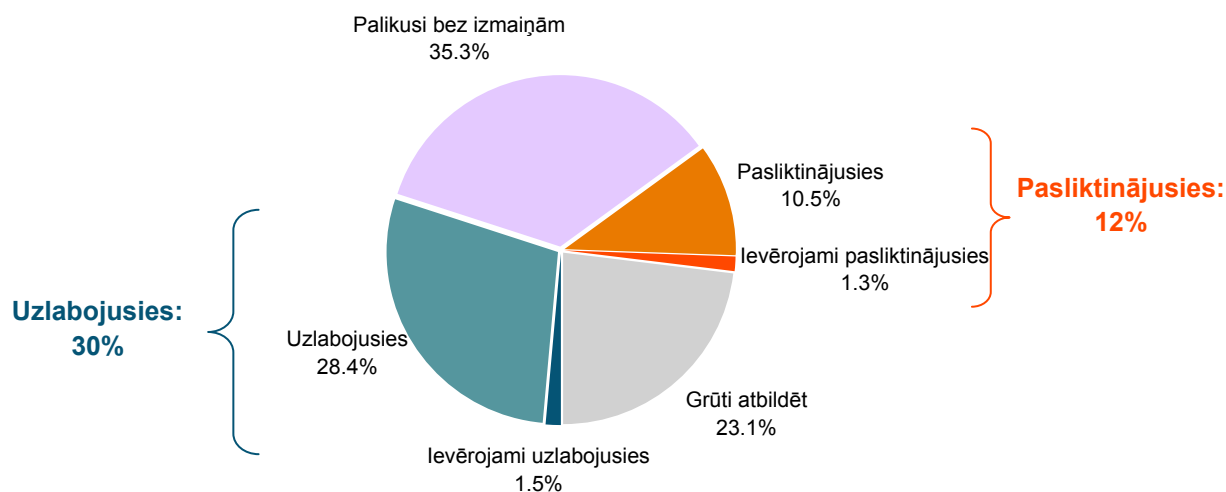
*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**2008.gadā netika piedāvāts.

***2014.gadā netika piedāvāts.

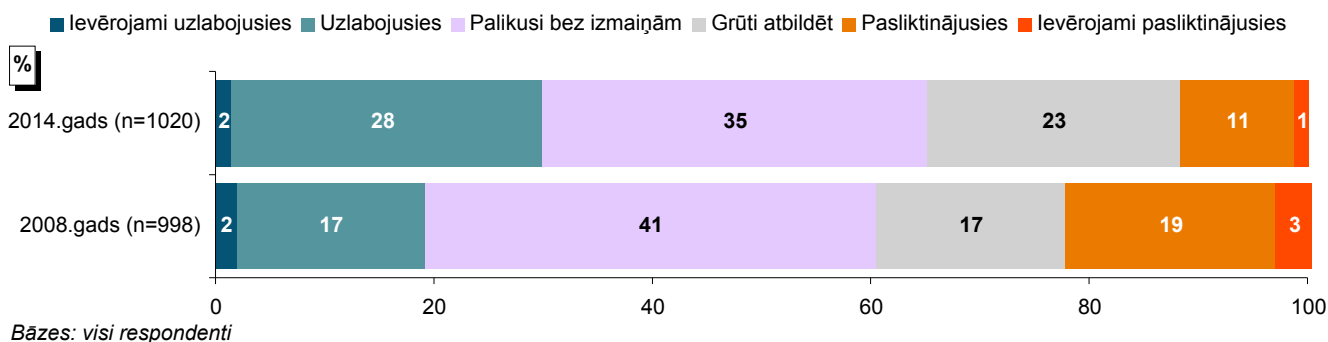
1.3. Vērtējums kopumā par situācijas attīstību valsts aizsardzības jomā

"Vai, Jūsaprāt, situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir..."

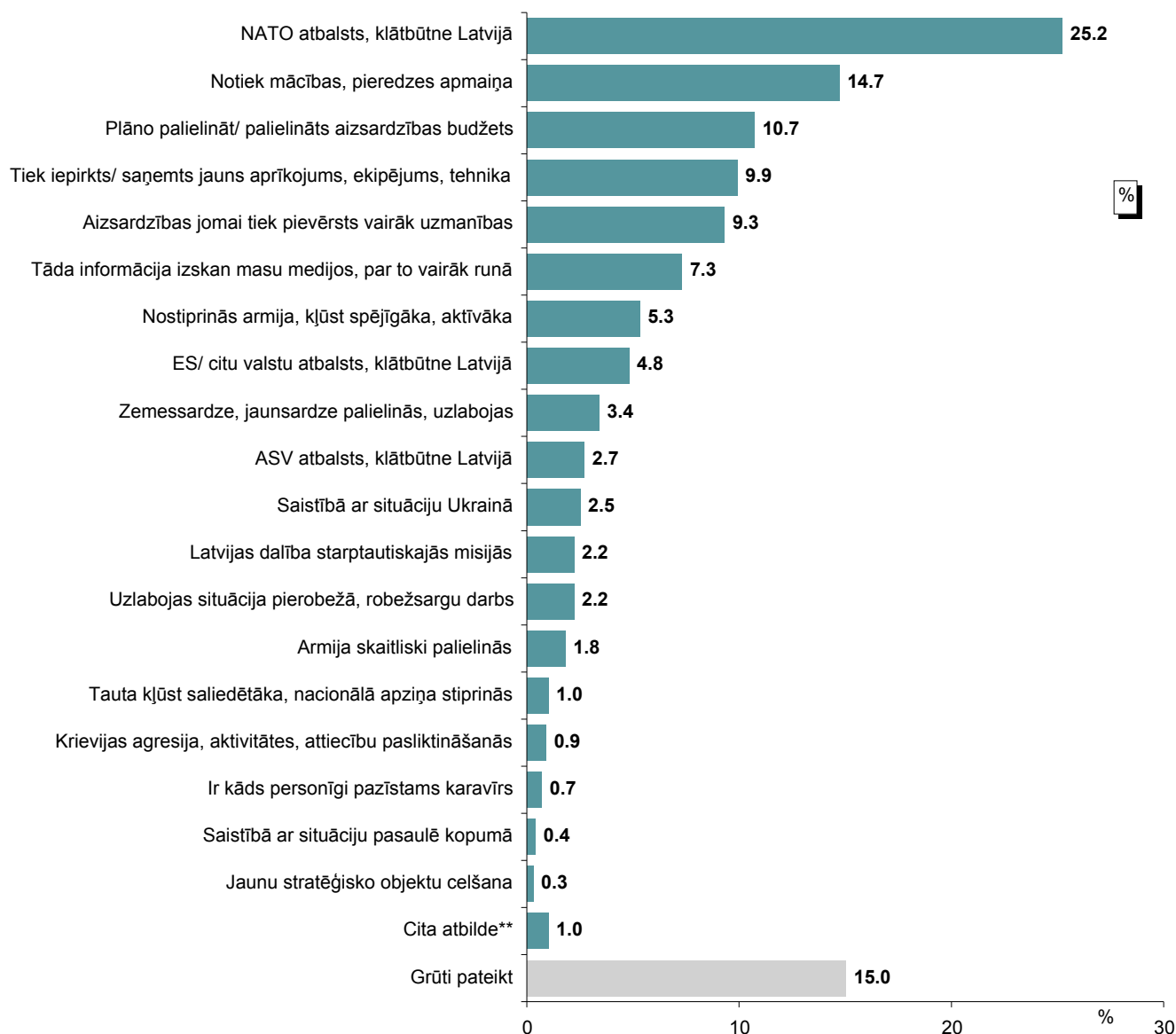
Bāze: visi respondenti, n=1020

2008. un 2014.gada aptauju datu salīdzinājums

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Kas, Jūsaprāt, liecina par to, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā ir uzlabojusies?"

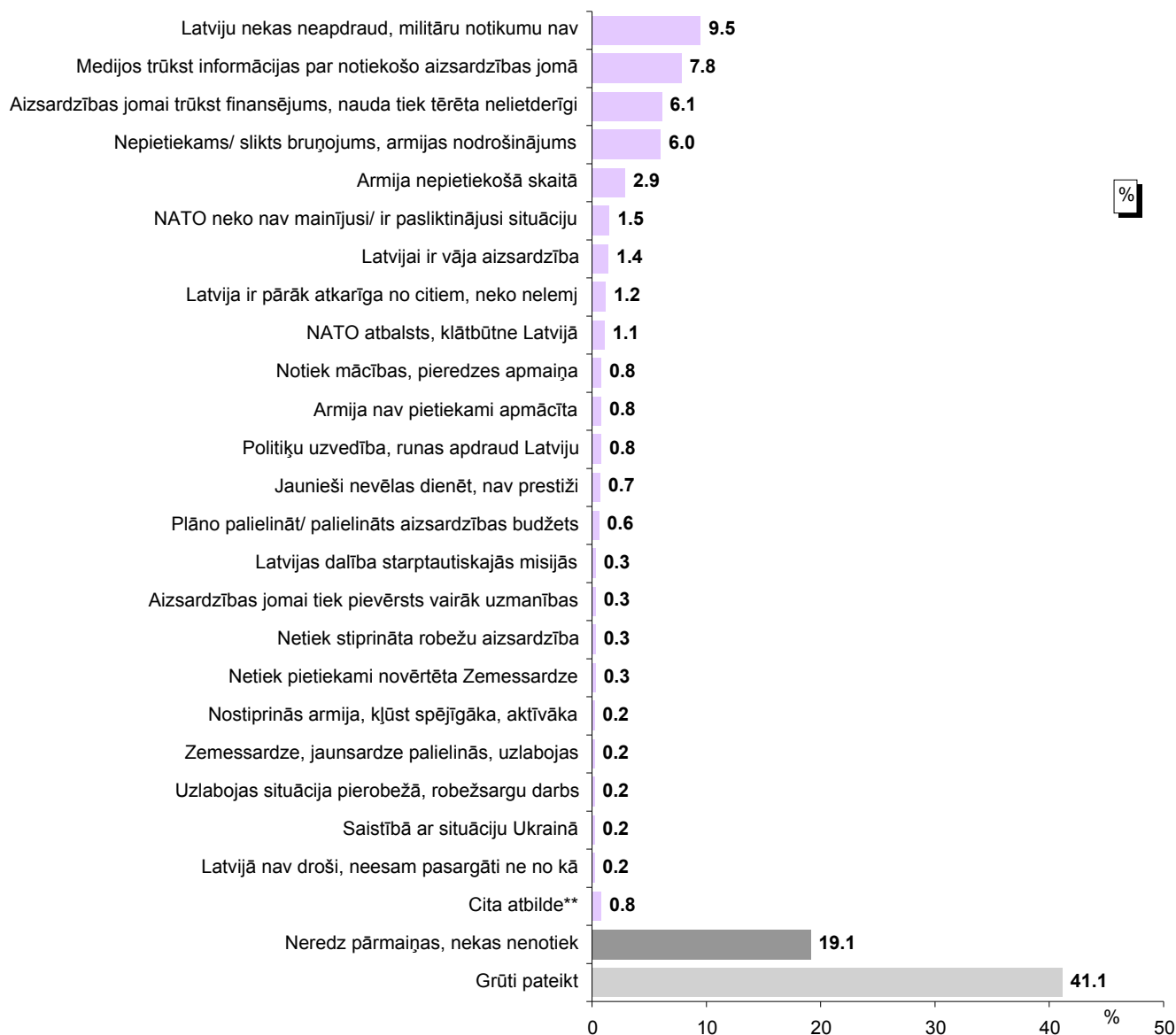
Bāze: respondenti, kuri uzskata, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir uzlabojusies, n=311

*Tā kā katrs respondents varēja minēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Kategorijā "Cita atbilde" ietilpst: "mazāk kaut kur lien iekšā - vairāk novēro no malas, tur kur lielās valstis plēšas savā starpā" (minēts 1 reizi); "pienākuma un atbildības sajūta augstāka" (minēts 1 reizi); "sakarā ar to, ka Eiropa kļuvusi vienotāka" (minēts 1 reizi).

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Kas, Jūsaprāt, liecina par to, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā nav mainījusies?"

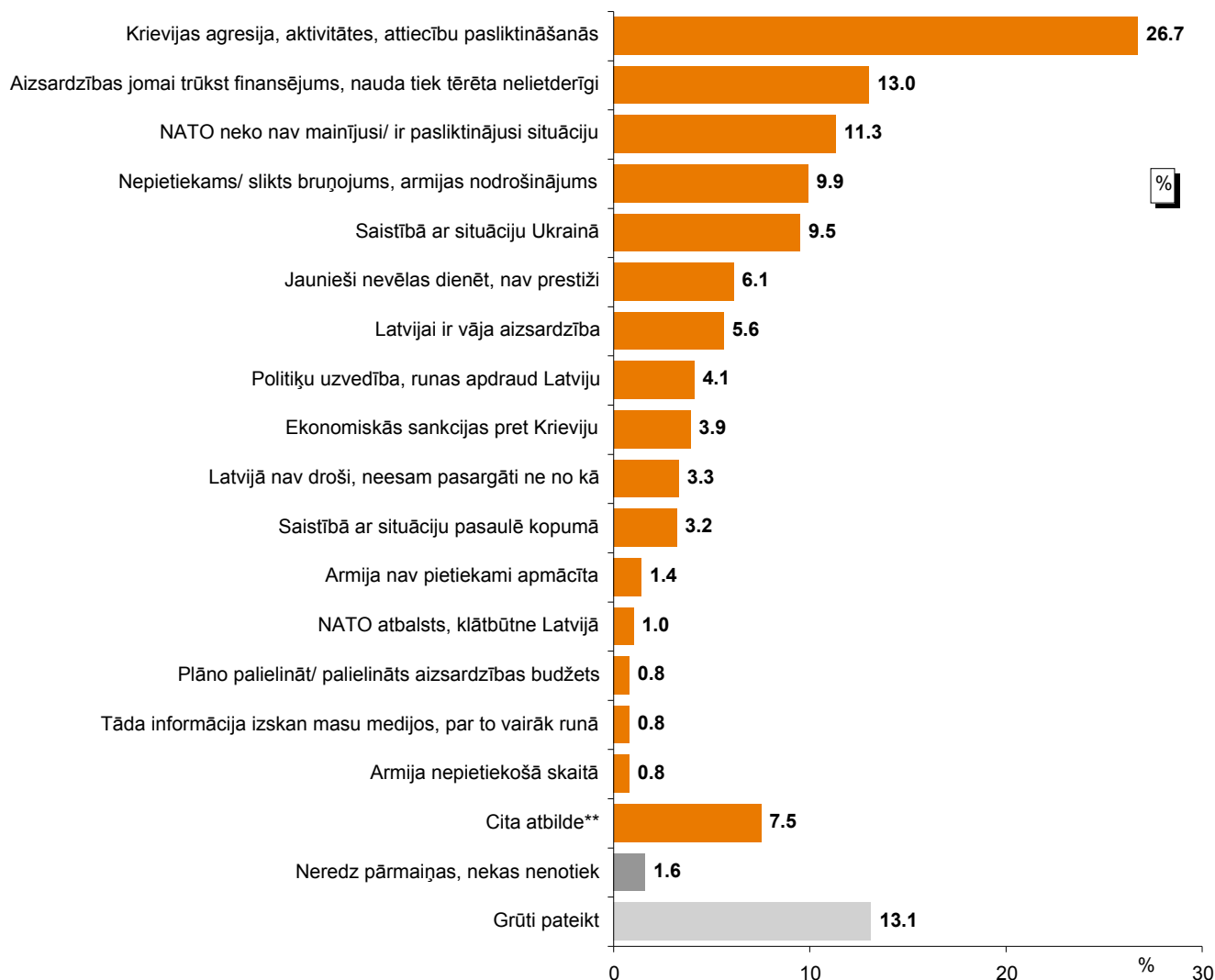
Bāze: respondenti, kuri uzskata, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, palikusi bez izmaiņām, n=354

*Tā kā katrs respondents varēja minēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Kategorijā "Cita atbilde" ietilpst: "grūti novērtēt, cik lielā mērā drošību ietekmē kaut vai aktivitātes uz robežas (gaisa telpa, ūdenī)" (minēts 1 reizi); "man liekas, ka tā vēl var pasliktināties" (minēts 1 reizi); "palikusi bez izmaiņām, jo nav nekādas veidīgās sabiedrības vide" (minēts 1 reizi).

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Kas, Jūsaprāt, liecina par to, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā ir pasliktinājusies?"

Bāze: respondenti, kuri uzskata, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir pasliktinājusies, n=122

*Tā kā katrs respondents varēja minēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Kategorijā "Cita atbilde" ietilpst: "ASV politikai ir virziens - radīt visur militārus konfliktus" (minēts 1 reizi); "bezrūpīga drošības policija pret nacionālā naida kurinātājiem" (minēts 1 reizi); "Degpunktā rāda vairāk noziedzniekus, dedzina, aplaupa, tas satrauc" (minēts 1 reizi); "Grauba neder, nodarbojas ar cenzūru (kritizē seriālu saturu), nav dotību" (minēts 1 reizi); "internetā aizvien biežāk gandrīz pie katra raksta notiek apvainojušu un pazemojošu komentāru drukāšana, Latvija pati uzprasās, lai te nebūtu droši" (minēts 1 reizi); "jebkura iesaistīšanās militārā konfliktā Latvijai var būt bīstama" (minēts 1 reizi); "policisti nepilnīgi pilda savus pienākumus" (minēts 1 reizi); "speciāli ar valdības piekrišanu tiek sanaidoti latvieši ar krieviem" (minēts 1 reizi); "viss iet uz leju" (minēts 1 reizi).

2. Informētība par ar valsts aizsardzību saistītajiem jautājumiem

Pētījuma ietvaros tika noskaidrota iedzīvotāju informētība par aizsardzības jomu, kā arī informācijas avoti, kuri tiek izmantoti, lai šo informāciju iegūtu.

2.1. Informētība par aizsardzības nozari

Lūgti atbildēt, par kurām jomām viņi jūtas informēti, 29% respondentu atbildēja, ka tā ir dalība NATO. Nedaudz retāk iedzīvotāji norādījuši, ka ir informēti par Latvijas piedalīšanos starptautiskajās operācijās (24%) un Zemessardzi (23%). Par Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem informēti jutušies 18%, par Jaunsardzi – 14%, par profesionālo militāro dienestu – 10%, par aizsardzības un drošības politiku – 10%, bet par aizsardzības budžetu – 6%. Jāpiebilst, ka salīdzinoši liela daļa (42%) aptaujāto iedzīvotāju norādīja, ka neapņemas informēti ne par vienu no sarakstā iekļautajām jomām.

2.2. Informācijas avoti uzziņai par valsts aizsardzības jautājumiem

Par vienu no svarīgākajiem avotiem informācijas iegūšanai par valsts aizsardzību visbiežāk atzīti nacionālie TV kanāli – tajos informāciju iegūst 50% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju. Citi avoti nosaukti retāk: 17% minēja sociālās saziņas tīklus un blogus, 16% - nacionālos ziņu portālus, 14%- nacionālās radio stacijas, 14% - vietējos TV kanālus, 11% - nacionālos laikrakstus. Vietējos laikrakstos informāciju par aizsardzības jomu iegūst 8%, Krievijas medijos – 6%, vietējos ziņu portālos – 6%. Citus avotus atzīmēja 5% un mazāk.

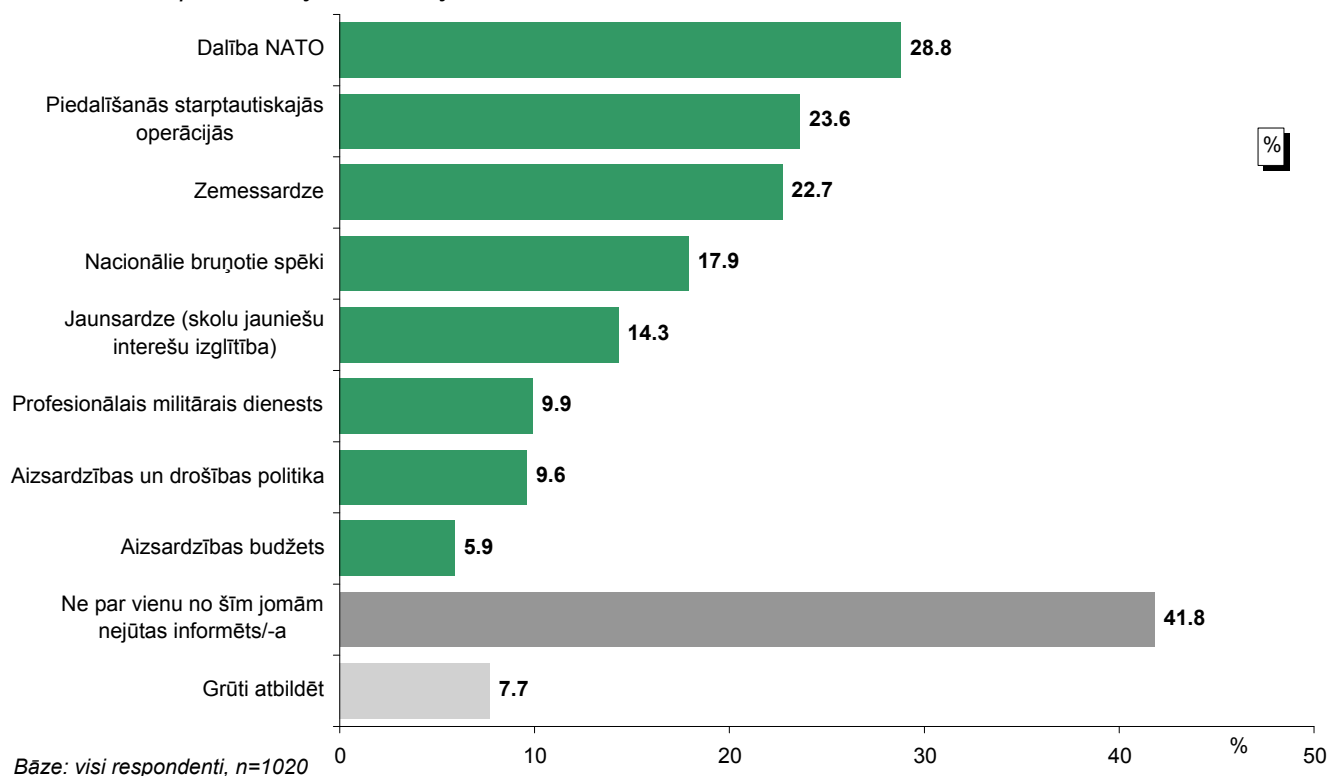
Salīdzinot atbildes atkarībā no sarunvalodas ģimenē, vērojams, ka respondenti, kuru galvenā sarunvaloda ģimenē ir latviešu, biežāk nekā krievvalodīgie norādīja, ka informāciju par aizsardzības jomu iegūst nacionālajos TV kanālos, sociālās saziņas tīklos un blogos, nacionālajos ziņu portālos, žurnālā „Tēvijas sargs” un raidījumā „Latvijas karavīrs”. Savukārt krievvalodīgie iedzīvotāji informācijas iegūšanai biežāk izmanto vietējos TV kanālus un Krievijas medijos.

Jautāti, kur pēdējā gada laikā viņi ir ieguvuši informāciju par Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, aptuveni 2/3 (68%) atzīmēja, ka informāciju iegūst plašsaziņas līdzekļos. Citi informācijas avoti nosaukti ievērojami retāk: 12% atzina, ka par NBS viņiem stāsta pazīstami karavīri, zemessargi, 3% informāciju iegūst oficiālajā interneta vietnē www.mil.lv, 2% - militāro ziņu portālā www.sargs.lv, 2% - militārajā žurnālā „Tēvijas sargs” un vēl 2% - NBS sociālo mediju tīklā „Latvijas armija”.

2. Informētība par valsts aizsardzību saistītajiem jautājumiem

2.1. Informētība par aizsardzības nozari

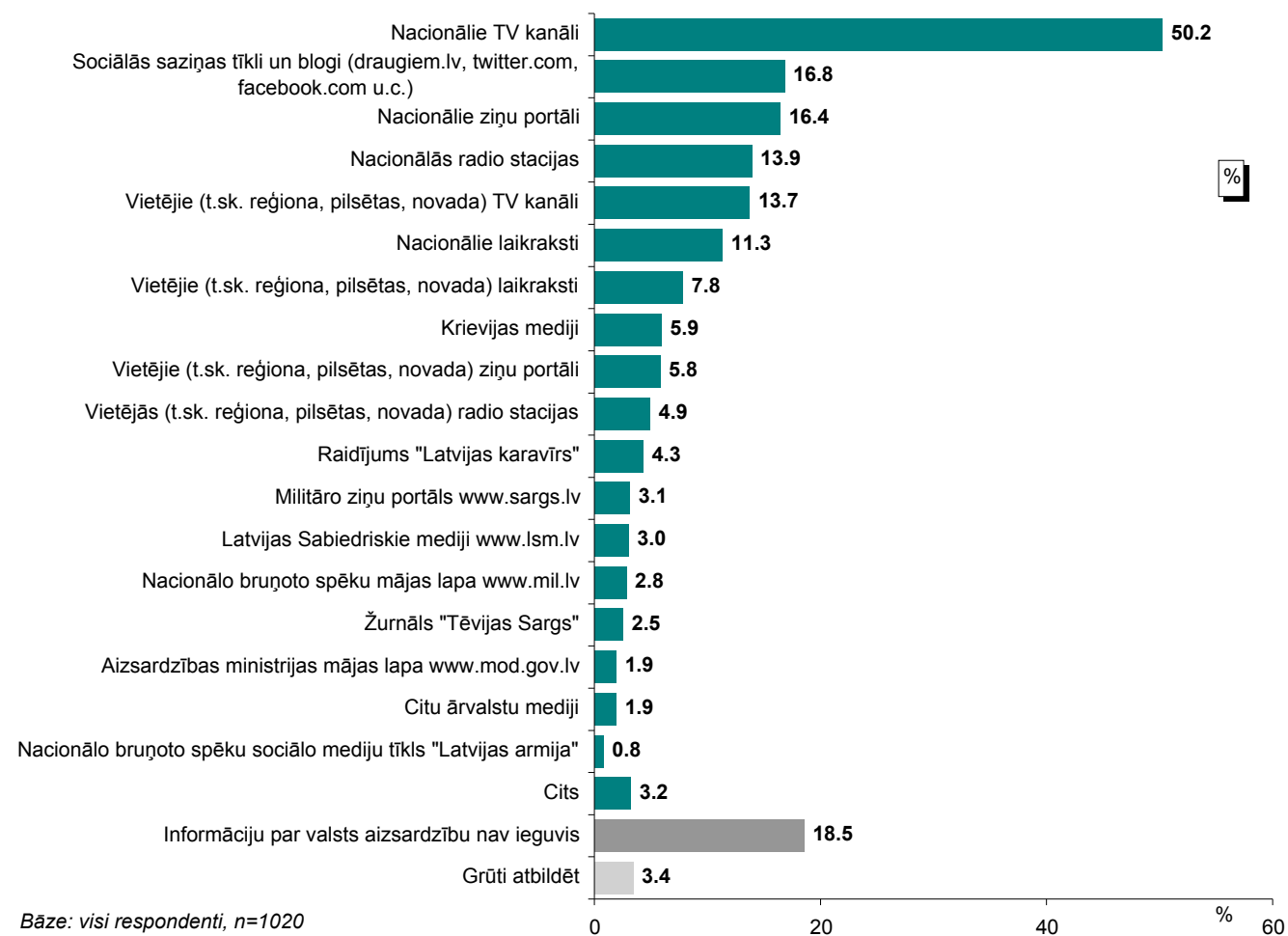
"Sakiet, lūdzu, par kurām jomām Jūs jūtaties informēts?"

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

2.2. Informācijas avoti uzzinai par valsts aizsardzības jautājumiem

"No kādiem informācijas avotiem Jūs galvenokārt iegūstat informāciju par valsts aizsardzību?"

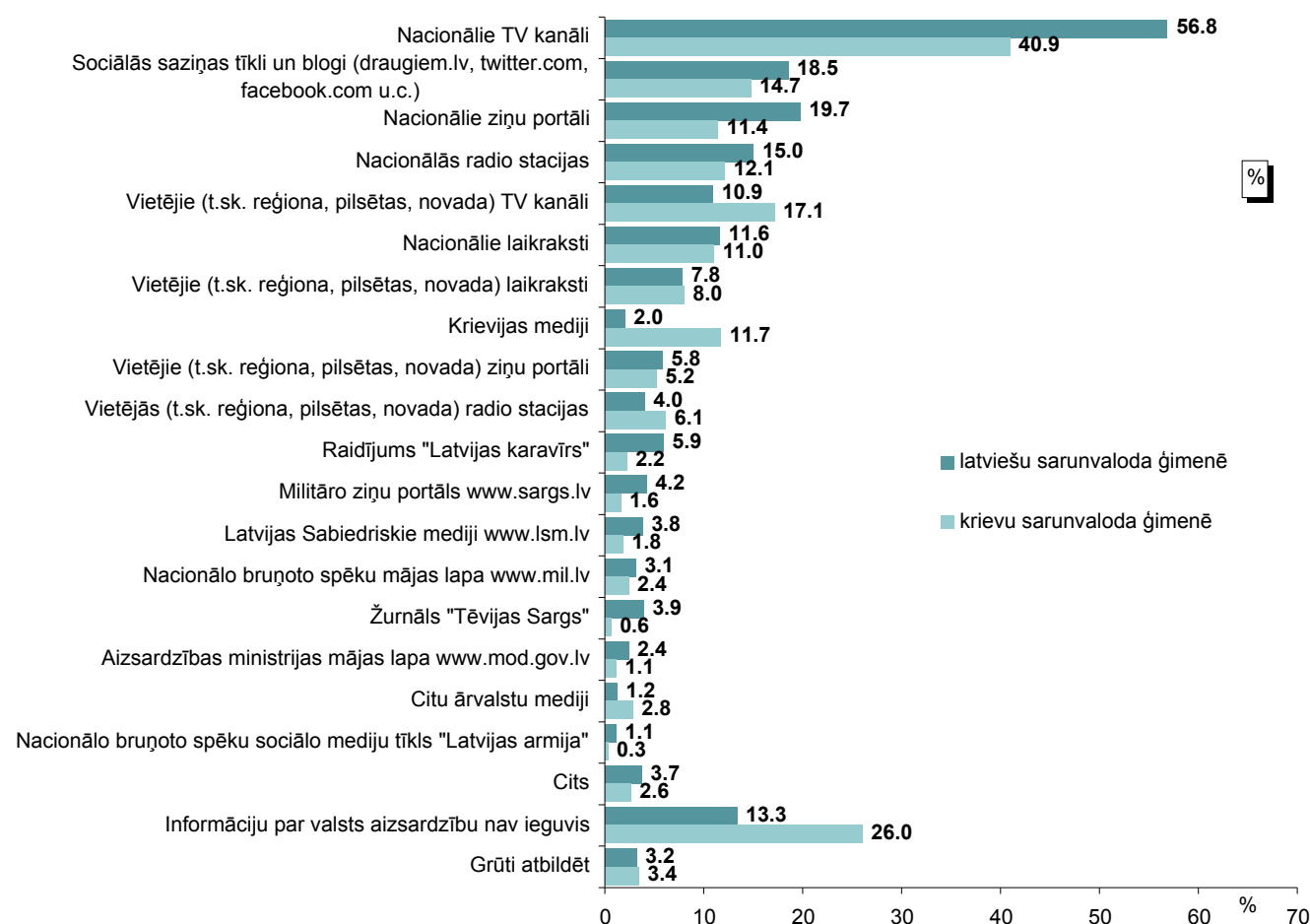

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"No kādiem informācijas avotiem Jūs galvenokārt iegūstat informāciju par valsts aizsardzību?"

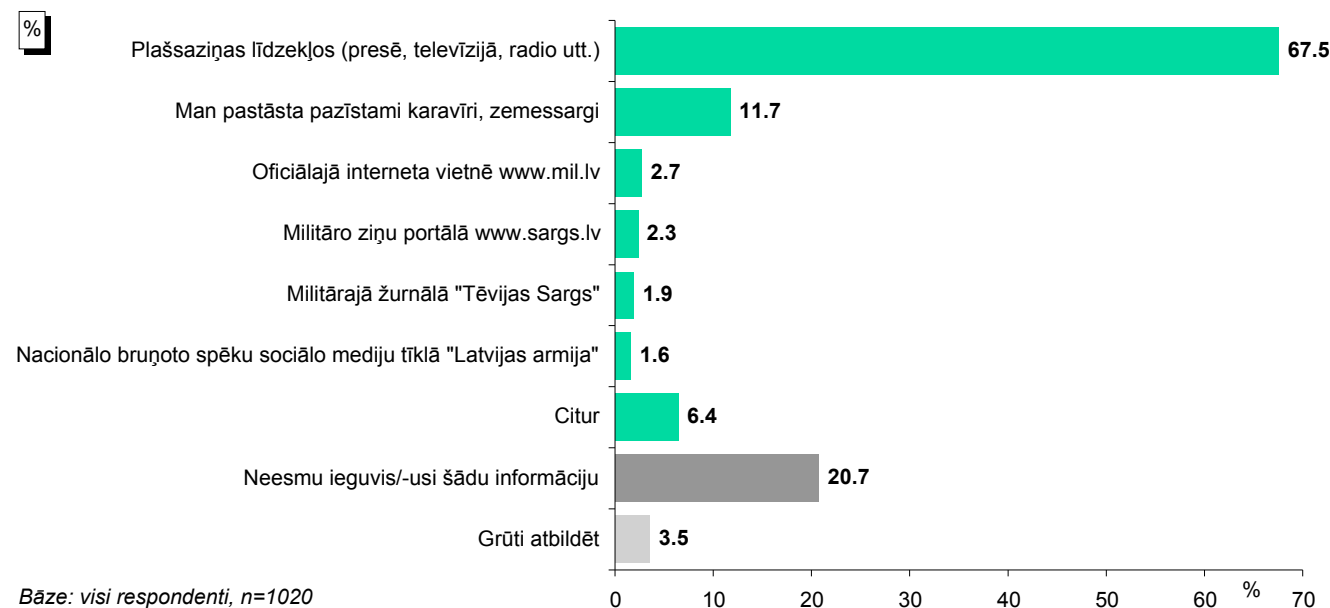
Atbildes atkarībā no sarunvalodas ģimenē

Bāzes: skatīt respondentu sociāldemogrāfisko profilu 7.lpp.

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

"Kur Jūs pēdējā gada laikā esat ieguvis/-usi informāciju par Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, militāro dienestu un karavīru ikdienu?"

Bāze: visi respondenti, n=1020

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

3. Viedoklis par aizsardzībai atvēlēto valsts finansējumu

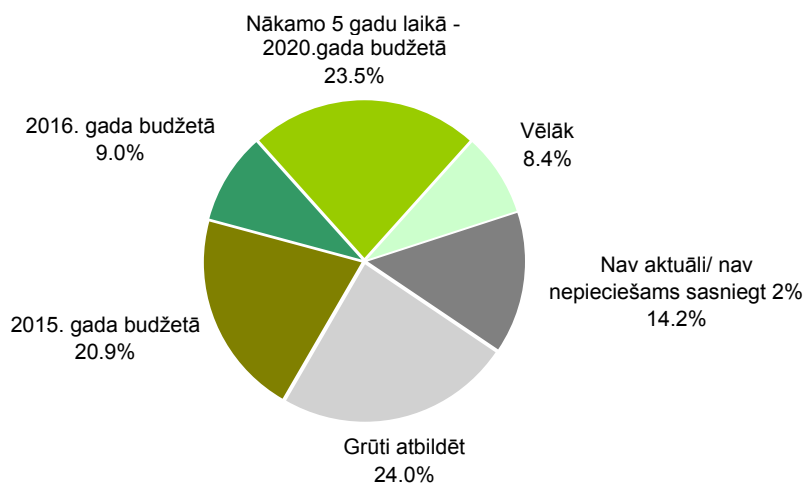
2014.gada novembrī veiktajā Latvijas iedzīvotāju aptaujā respondentiem tika uzdoti jautājumi par aizsardzības jomas finansējumu.

Pētījuma dati liecina, ka 21% iedzīvotāju uzskata, ka valsts aizsardzības finansējumam būtu jāpārsniedz 2% no IKP jau 2015.gada budžetā. Gandrīz katrs desmitais (9%) respondents pauda viedokli, ka šī summa būtu jāparedz 2016.gada budžetā, 24% minēja posmu nākamo piecu gadu laikā (2020.gada budžetu), bet 8% uzskatīja, ka tam būtu jānotiek vēlāk. Jāmin, ka 14% respondentu norādīja, ka tas nav aktuāli/ aizsardzības budžetam nav nepieciešams sasniegt 2% no IKP.

Lūgti detalizētāk raksturot, kurām aizsardzības jomām finansējums būtu jāpalielina pirmām/ otrām/ trešām kārtām, pirmajā vietā iedzīvotāji ierindojuši militāro izglītību, karavīru profesionalitātes celšanu (pirmām kārtām: 33%, otrām kārtām: 16%, trešām kārtām: 13%). Nākamā svarīgākā joma, pēc iedzīvotāju domām, bija NBS kaujas spēju attīstīšana (finansējums jāpalielina pirmām kārtām: 21%, otrām kārtām: 17%, trešām kārtām: 8%). Citas jomas nosauktas retāk: 9% uzskatīja, ka pirmām kārtām finansējums jāpiešķir karavīru atalgojumam, 8% - skolas vecuma jauniešu patriotiskai izglītošanai, 5% - sadzīves apstākļu uzlabošanai dienesta vietā, 4% - Zemessardzes darbības nodrošinājumam, 2% - līdzdalībai starptautiskajās miera nodrošināšanas operācijās un vēl 2% - profesionālās militārās kultūras veicināšanai.

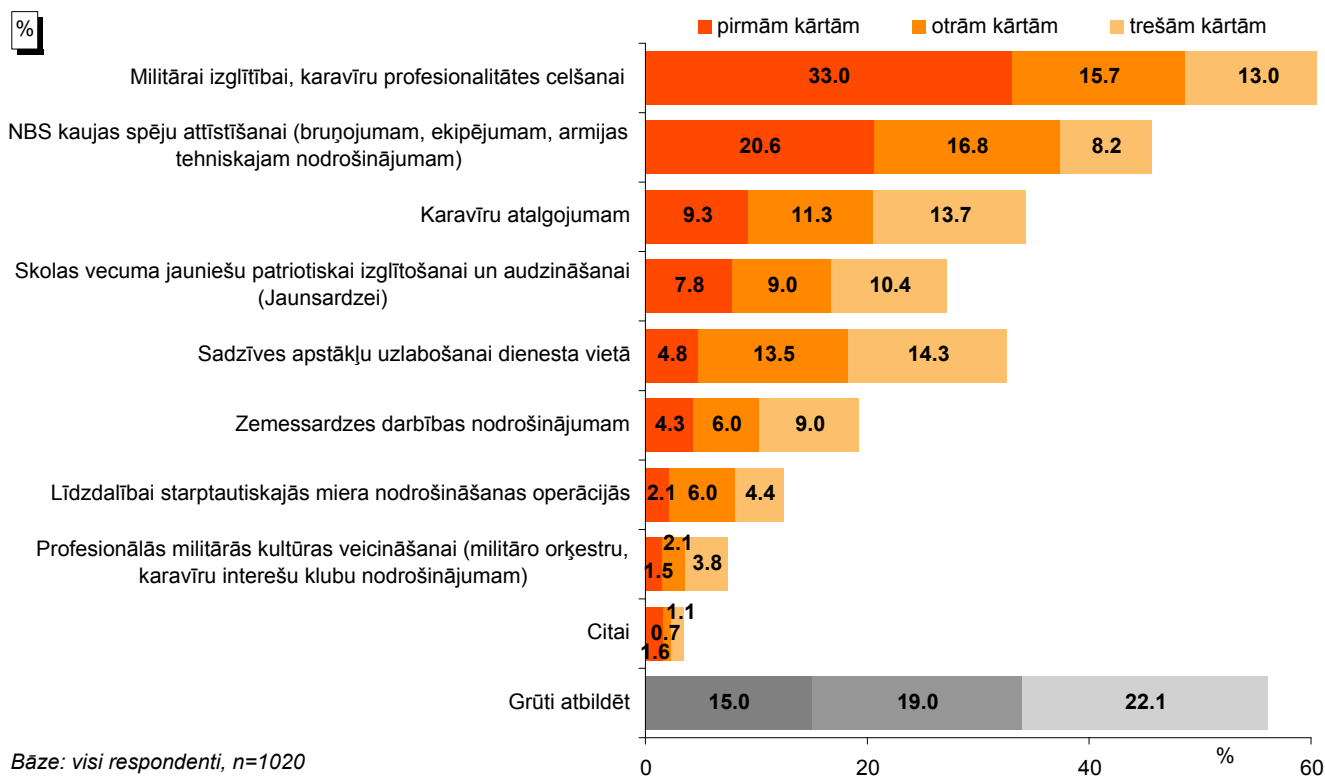
3. Viedoklis par aizsardzībai atvēlēto valsts finansējumu

"Kad, Jūsaprāt, valsts aizsardzības finansējumam būtu jāsasniedz 2% no iekšzemes kopprodukta?"

Bāze: visi respondenti, n=1020

"Sakiet, lūdzu, kurai no šīm vajadzībām finansējums būtu jāpalielina pirmām kārtām? Un otrām kārtām? Un trešām kārtām?"

Bāze: visi respondenti, n=1020

4. Uzskati par Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem

Veiktajā aptaujā respondentiem tika uzdoti jautājumi par Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem – jautāts, kādas NBS aktivitātes viņi ir pamanījuši, kā vērtē izmaiņas NBS pēdējā gada laikā, lūgts novērtēt karavīru profesionālo sagatavotību, dažādus ar NBS saistītus apgalvojumus, kā arī paust viedokli par NBS dalību starptautiskajās misijās.

4.1. Nacionālo bruņoto spēku darbības redzamība ikdienā (darbs miera laikā)

Saskaņā ar pētījuma datiem 59% respondentu atbildēja, ka pēdējā gada laikā ir pamanījuši NBS militārās mācības. Salīdzinoši bieži respondenti norādīja, ka ir pamanījuši svinīgas militārās ceremonijas (48%) un NBS dalību starptautiskajās operācijās (47%). Aptuveni trešdaļa pēdējā gada laikā ir pamanījuši NBS dalību cilvēku meklēšanā un glābšanā jūrā (32%), kā arī sprādzienbīstamu priekšmetu iznīcināšanu (32%). NBS dalību ārkārtas situāciju novēršanā, glābšanas darbos ir pamanījuši 28%, bet dalību cietušo cilvēku transportēšanā ar helikopteriem – 26%. Visretāk iedzīvotāji ievērojuši NBS līdzdalību vides piesārņojuma likvidēšanā (13%). To, ka nav pamanīta neviena no minētajām aktivitātēm, atzina 12%.

Jāpiebilst, ka respondenti, kuri norādīja, ka kopumā ir informēti par NBS, biežāk nekā caurmērā atbildēja, ka ir pamanījuši NBS aktivitātes.

4.2. Izmaiņu Nacionālajos bruņotajos spēkos vērtējums

Vērtējot izmaiņas NBS pēdējā gada laikā, 55% respondentu uzskatīja, ka bruņotie spēki attīstās, progresē (*„ir pilnībā pārliecināts/-a, ka bruņotie spēki attīstās”* un *„šķiet, ka bruņotie spēki attīstās, progresē”*), tajā skaitā 11% bija par to *„pilnībā pārliecināti”*. Viedokli, ka bruņotie spēki neattīstās (*„ir pilnībā pārliecināts/-a, ka bruņotie spēki neattīstās”* un *„šķiet, ka bruņotie spēki neattīstās, kļūst nesakārtotāki”*), pauda 15%, tajā skaitā 4% atzīmēja atbildi *„ir pilnībā pārliecināts/-a, ka bruņotie spēki neattīstās”*.

Veikto aptauju datu salīdzinājums liecina, ka 2014.gadā respondenti nedaudz biežāk nekā pirms sešiem gadiem snieguši atzinīgu vērtējumu NBS notiekošajām izmaiņām – to, ka NBS attīstās, 2014.gadā norādīja 55%, bet 2008.gadā – 51%.

4.3. Uzskati par Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem kopumā, karavīriem

Lūgti skalā no -5 līdz 5 novērtēt NBS un rezerves karavīru profesionālo sagatavotību, 66% respondentu snieguši vērtējumus no 1 līdz 5 (13% - „5”, 22% - „4”, 18% - „3”, 10% - „2” un 4% - „1”) NBS karavīru profesionālajai sagatavotībai. Vērtējumu zem nulles robežas (no -1 līdz -5) kopumā sniedza tikai 5%. Atbilžu vidējā vērtība ir 2.9 punkti.

Arī rezerves karavīru sagatavotība tika vērtēta atzinīgi: pozitīvus vērtējumus (no 1 līdz 5) sniedza 39% (4% - „5”, 8% - „4”, 11% - „3”, 9% - „2” un 7% - „1”). Kritiski vērtējumi (no -1 līdz -5) sniegti retāk (9%). Atbilžu vidējā vērtība ir 1.4 punkti.

Lielākā daļa iedzīvotāju (70%) piekrita („pilnībā piekrītu” un „drīzāk piekrītu”) apgalvojumam „ar Latvijas karavīriem var lepoties”. Aptuveni 2/3 aptaujāto Latvijas iedzīvotāju norādīja arī, ka uzticas NBS (64%) un ka NBS sniedz nozīmīgu ieguldījumu valsts drošības stiprināšanā miera laikā (64%). Vēl aptuveni puse (51%) atzina, ka uzticas Aizsardzības ministrijai. Retāk iedzīvotāji piekrituši tam, ka NBS krīzes gadījumā spēj nodrošināt valsts aizsardzību un drošību (37%).

Salīdzinot 2008. un 2014.gada aptaujas, jāsecina, ka 2014.gadā iedzīvotāji biežāk piekrituši apgalvojumiem „ar Latvijas karavīriem var lepoties”, „uzticos Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem” un „uzticos Aizsardzības ministrijai”. Savukārt retāk nekā pirms sešiem gadiem respondenti uzskatījuši, ka NBS sniedz nozīmīgu ieguldījumu valsts drošības stiprināšanā miera laikā un ka tie krīzes gadījumā spēj nodrošināt valsts aizsardzību un drošību.

4.4. Informētība un viedoklis par Zemessargu spējām, tiesībām, pienākumiem

Lūgti novērtēt Zemessargu profesionālo sagatavotību skalā no -5 līdz 5, 61% respondentu atzīmēja vērtējumu virs nulles atzīmes (7% - „5”, 16% - „4”, 19% - „3”, 11% - „2” un 8% - „1”). Negatīvu vērtējumu (no -1 līdz -5) sniedza tikai 6% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju. Vērtējumu vidējā vērtība ir 2.3, kas ir augstāka nekā pirms sešiem gadiem, kad tā bija 1.2.

Visbiežāk par galveno Zemessardzes uzdevumu iedzīvotāji uzskatījuši pilsoņu sagatavošanu un apmācīšanu dienestam Zemessardzē (54%). Vienlīdz bieži minēti arī tādi uzdevumi kā valsts aizsardzības uzdevumu pildīšana (46%) un atbalsta civilās aizsardzības sistēmai sniegšana (46%). Aptuveni trešdaļa (34%) respondentu starp trīs galvenajiem Zemessardzes uzdevumiem nosauca atbalsta sniegšanu sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanā, 24% uzskatīja, ka zemessargiem ir jāattīsta speciālās prasmes, lai sniegtu atbalstu NBS, 17% - ka viņiem ir jāveic militāro objektu apsardze, bet 15% - ka jāpiedalās starptautiskajās operācijās, NATO un ES spēkos, un vēl 10% - ka zemessargiem ir jāsniedz atbalsts sabiedroto spēku uzņemšanā.

4.5. Viedoklis par Latvijas Nacionālo bruņoto spēku dalību starptautiskajās operācijās

Aptaujas dati liecina, ka 59% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju atbalsta NBS līdzdalību dažādās starptautiskajās misijās, tajā skaitā 14% to „pilnībā atbalsta”. Kritiski noskaņoti bija 30%, tajā skaitā katrs desmitais (10%) „pilnībā neatbalsta” NBS līdzdalību starptautiskajās operācijās.

2014.gadā vērojama attieksmes uzlabošanās pret NBS līdzdalību starptautiskajās misijās, salīdzinot ar 2008.gadu, kad pozitīvu attieksmi pauda 44% (2014.gadā: 59%).

Analizējot sociāldemogrāfisko grupu atbildes, jāsecina, ka biežāk nekā caurmērā NBS līdzdalību starptautiskajās misijās atbalstīja vīrieši, jaunieši vecumā no 17 līdz 25 gadiem, aptaujātie ar pamatizglītību, pētījuma dalībnieki ar latviešu sarunvalodu ģimenē, LR pilsoņi, publiskajā sektorā nodarbinātie, iedzīvotāji ar vidēji zemiem ienākumiem, kā arī Kurzemē un laukos dzīvojošie.

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

Savukārt negatīvu attieksmi biežāk nekā caurmērā pauda iedzīvotāji, kuriem ir 46 gadi un vairāk, aptaujātie ar augstāko izglītību, krievvalodīgie, respondenti bez LR pilsonības, pētījuma dalībnieki ar zemiem vai vidējiem ienākumiem, Latgalē dzīvojošie, kā arī citu pilsētu (ne Rīgas) iedzīvotāji.

Lūgti paust attieksmi pret apgalvojumu „piedaloties starptautiskajās operācijās, NBS dod savu ieguldījumu starptautiskās drošības stiprināšanā”, 69% atzīmēja atbildes „pilnībā piekrītu” vai „drīzāk piekrītu”), kas ir nedaudz biežāk nekā 2008.gadā, kad tā domāja 56%.

Vairāk nekā puse (55%) respondentu piekrita arī tam, ka „Latvijas karavīru dalība starptautiskajās operācijās stiprina Latvijas drošību”. 2008.gadā tā domāja 45%.

4. Uzskati par Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem

4.1. Nacionālo bruņoto spēku darbības redzamība ikdienā (darbs miera laikā)

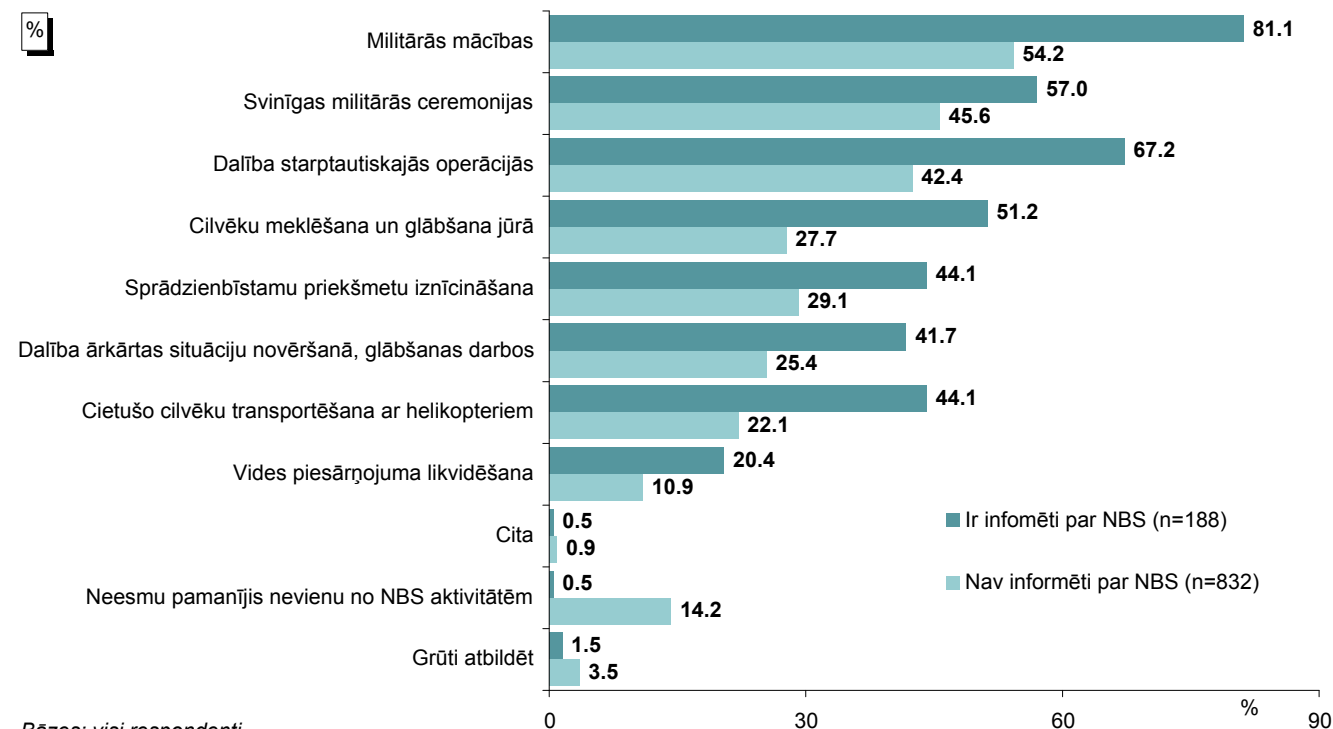
"Kuras no šīm Nacionālo bruņoto spēku aktivitātēm Jūs esat pamanījis (masu medijos vai personiski) pēdējā gada laikā?"

Bāze: visi respondenti, n=1020

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Atbildes atkarībā no informētības par NBS

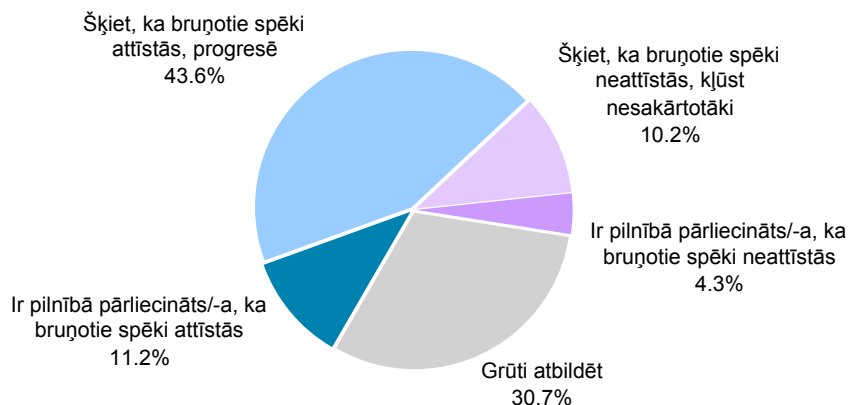

Bāzes: visi respondenti

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

4.2. Izmaiņu Nacionālajos bruņotajos spēkos vērtējums

"Kā kopumā Jūs novērtētu izmaiņas Nacionālajos bruņotajos spēkos pēdējā gada laikā?"

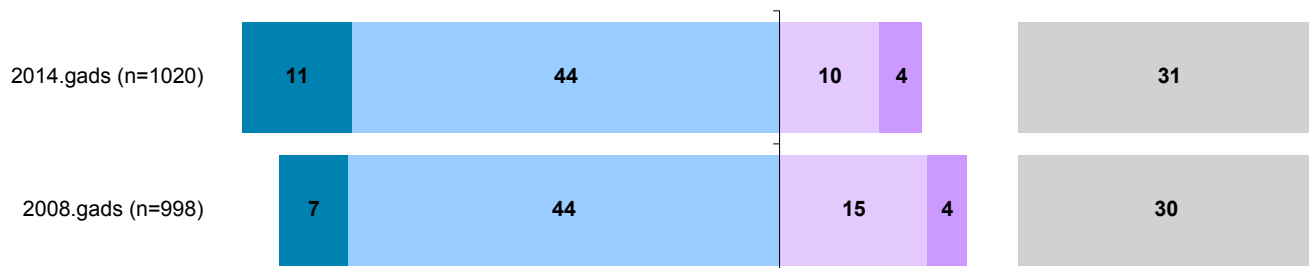

Bāze: visi respondenti, n=1020

2008. un 2014.gada aptauju datu salīdzinājums

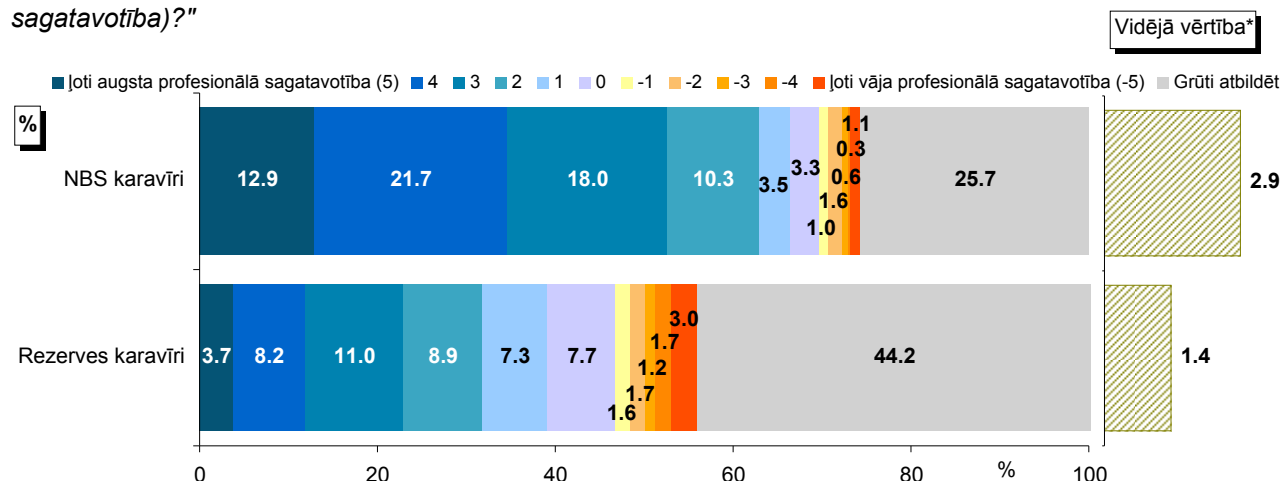
- Ir pilnībā pārliecināts/-a, ka bruņotie spēki attīstās
- Šķiet, ka bruņotie spēki attīstās, progresē
- Šķiet, ka bruņotie spēki neattīstās, kļūst nesakārtotāki
- Ir pilnībā pārliecināts/-a, ka bruņotie spēki neattīstās
- Grūti atbildēt

Bāzes: visi respondenti

4.3. Uzskati par Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem kopumā, karavīriem

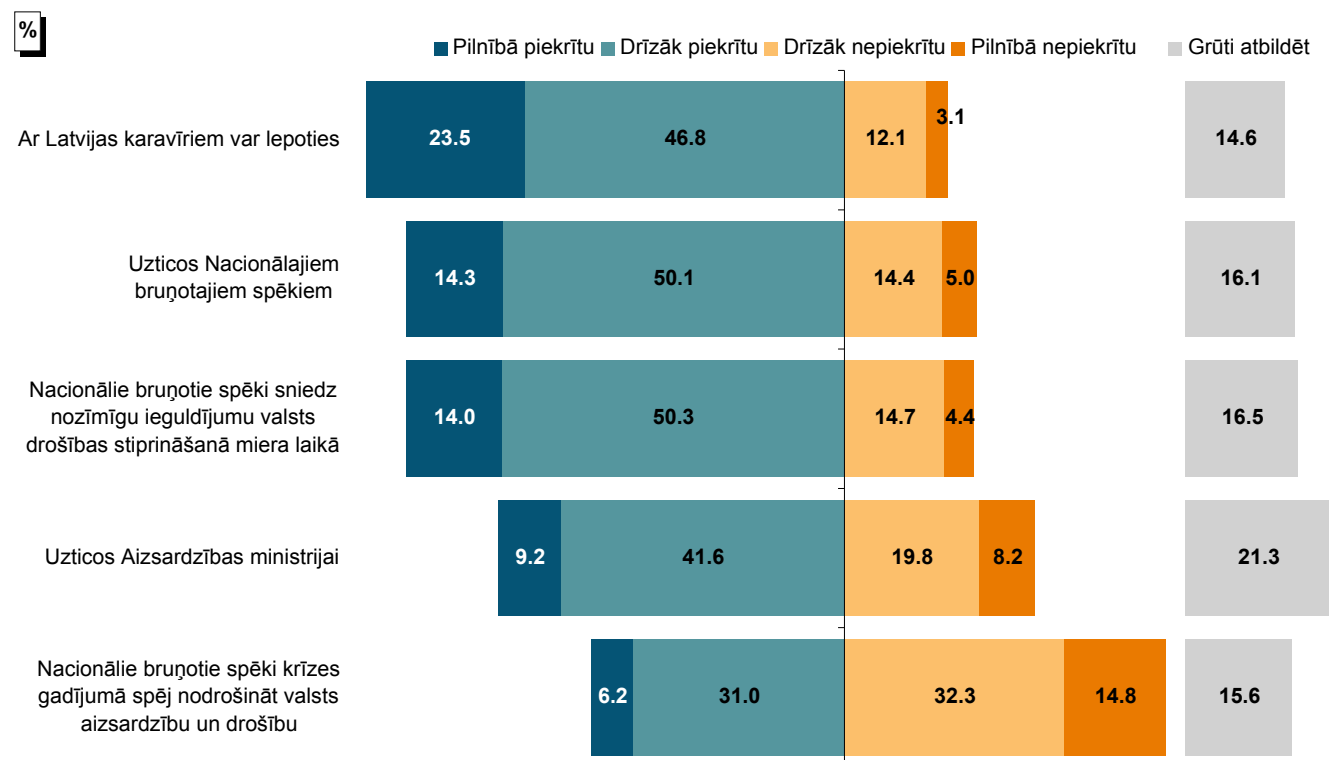
"Kāda, Jūsaprāt, ir zemāk minēto personu profesionālā sagatavotība (izglītība, fiziskā un psiholoģiskā / morālā sagatavotība)?"

Bāze: visi respondenti, n=1020

*Bāze vidējai vērtībai: respondenti, kuri sniedza konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "grūti atbildēt" minēšanas biežums).

"Zemāk minēti vairāki izteikumi par Aizsardzības ministriju un Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem. Lūdzu, pasakiet par katru no tiem – vai Jūs tam pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat?"

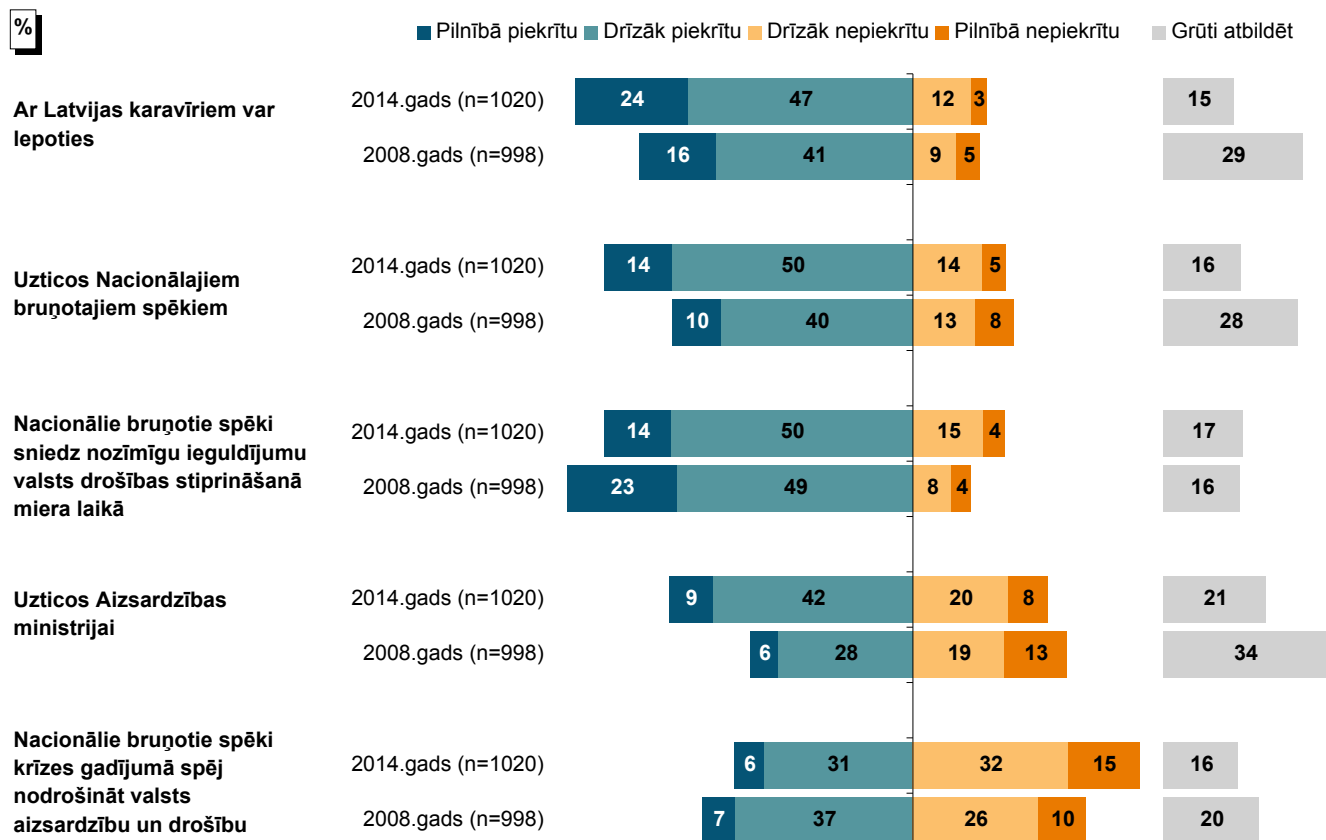

Bāze: visi respondenti, n=1020

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Zemāk minēti vairāki izteikumi par Aizsardzības ministriju un Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem. Lūdzu, pasakiet par katru no tiem – vai Jūs tam pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat?"

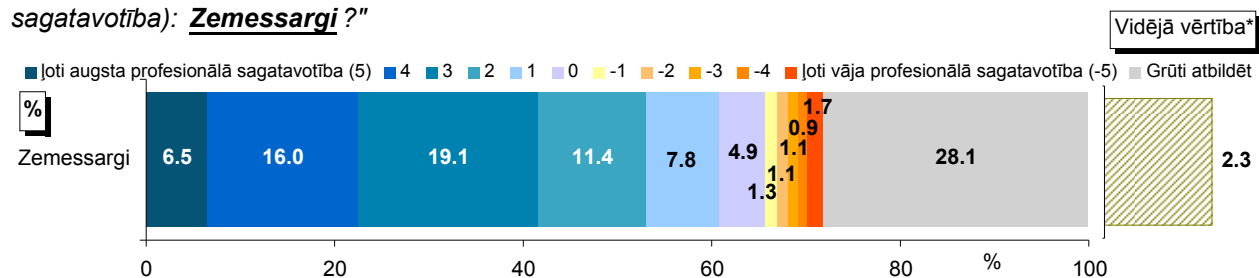
2008. un 2014.gada aptauju datu salīdzinājums

Bāzes: visi respondenti

4.4. Informētība un viedoklis par Zemessargu spējām, tiesībām, pienākumiem

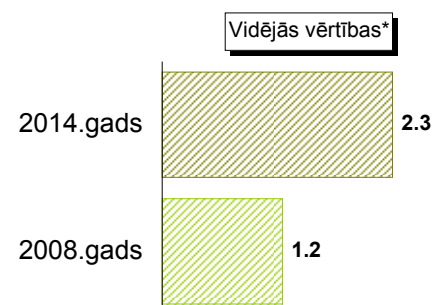
"Kāda, Jūsaprāt, ir zemāk minēto personu profesionālā sagatavotība (izglītība, fiziskā un psiholoģiskā / morālā sagatavotība): **Zemessargi**?"

Bāze: visi respondenti, n=1020

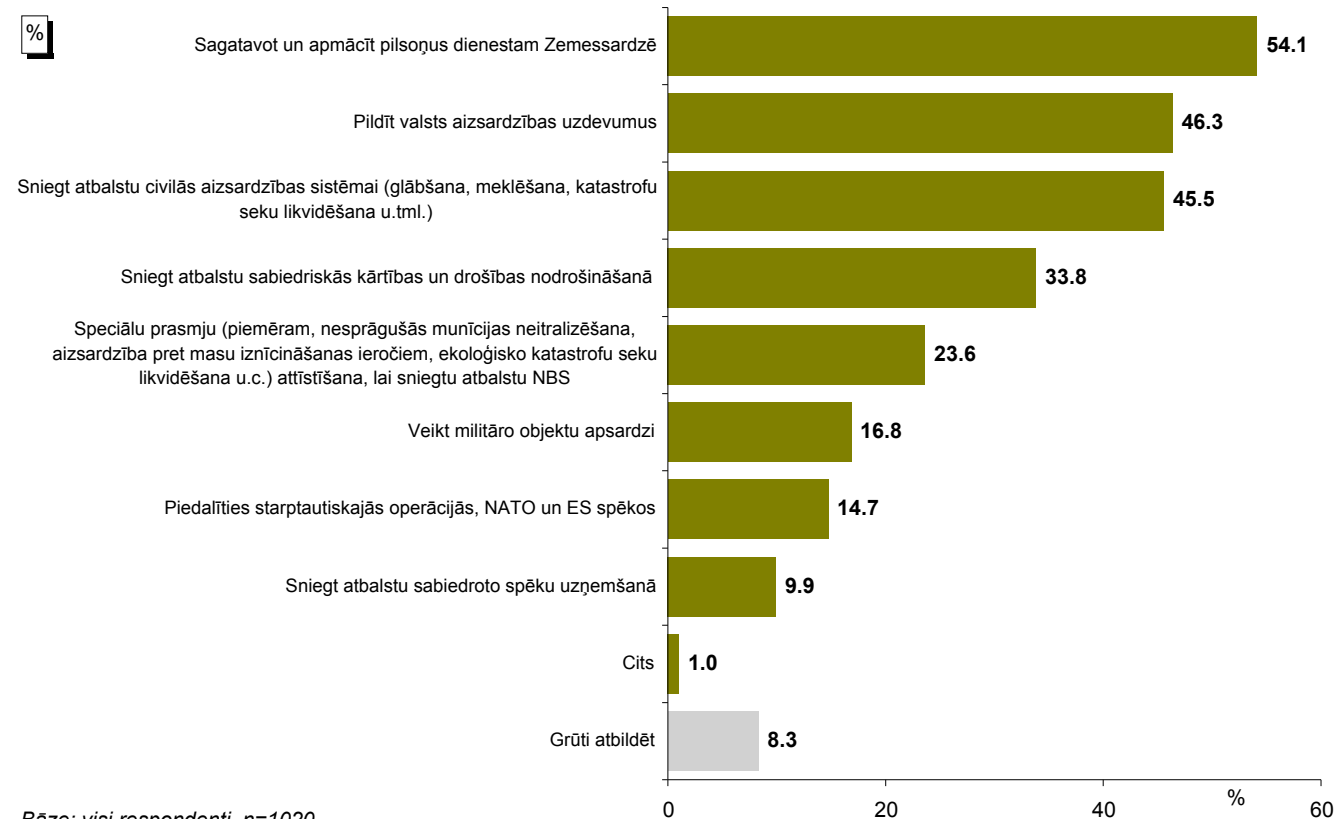
*Bāze vidējai vērtībai: respondenti, kuri sniedza konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "grūti atbildēt" minēšanas biežums).

2008. un 2014.gada aptauju datu salīdzinājums

*Bāze vidējai vērtībai: respondenti, kuri sniedza konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "grūti atbildēt" minēšanas biežums).

"Kādiem, Jūsaprāt, jābūt Zemessardzes 3 galvenajiem uzdevumiem?"

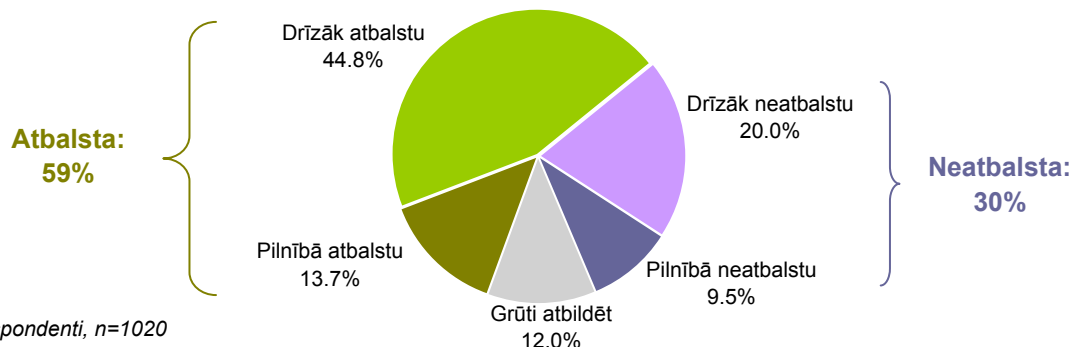

Bāze: visi respondenti, n=1020

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

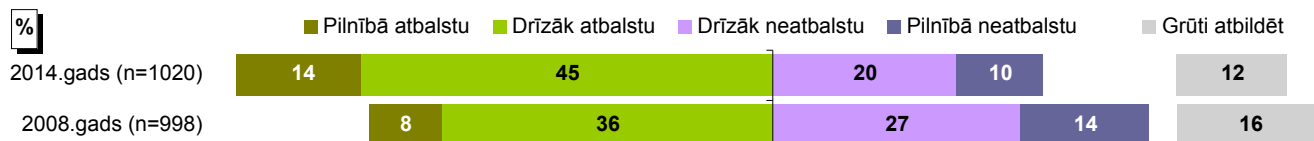
4.5. Viedoklis par Latvijas Nacionālo bruņoto spēku dalību starptautiskajās operācijās

"Kāda kopumā ir Jūsu attieksme pret Nacionālo bruņoto spēku līdzdalību dažādās starptautiskajās operācijās?"

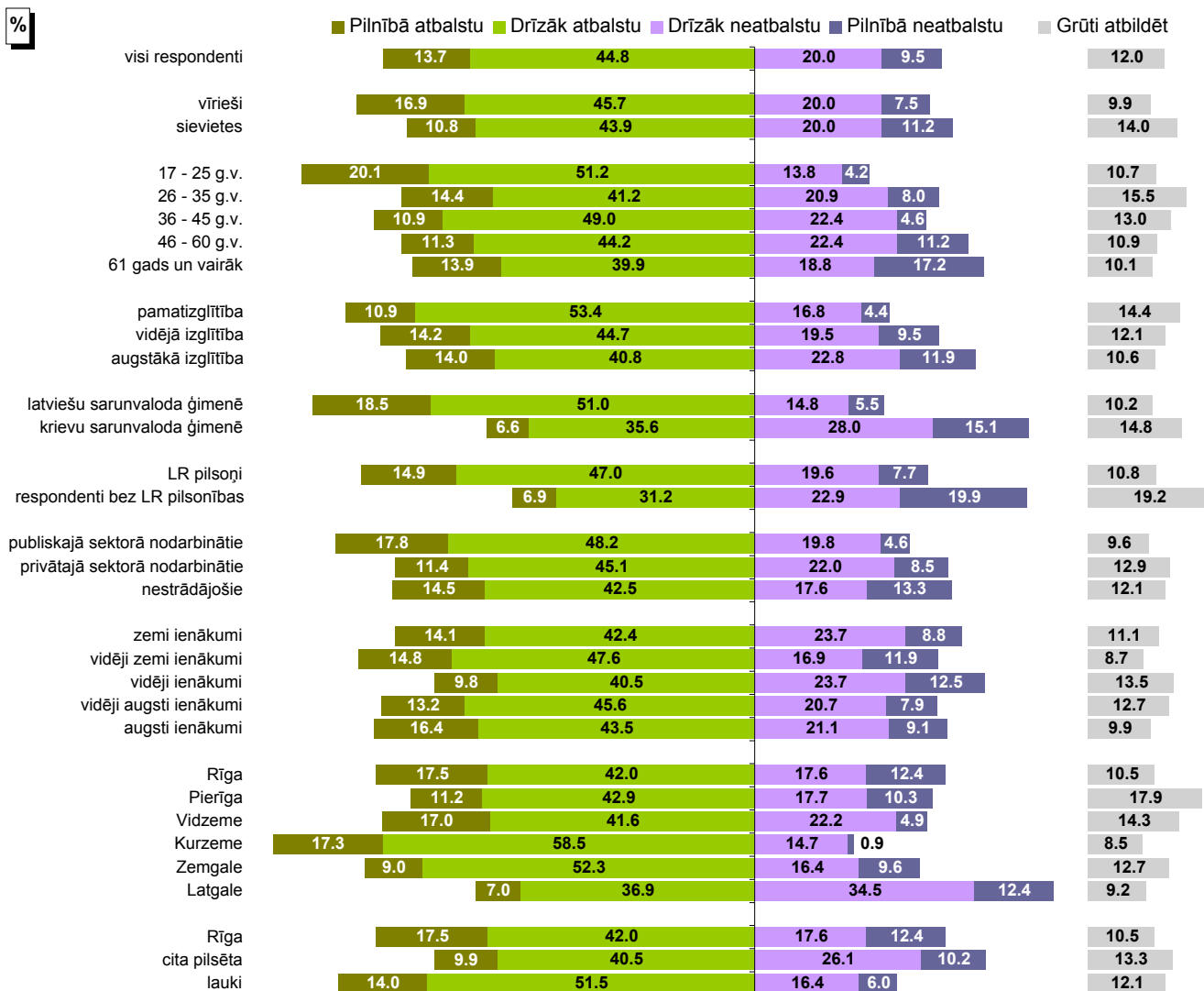
Bāze: visi respondenti, n=1020

2008. un 2014.gada aptauju datu salīdzinājums

Bāzes: visi respondenti

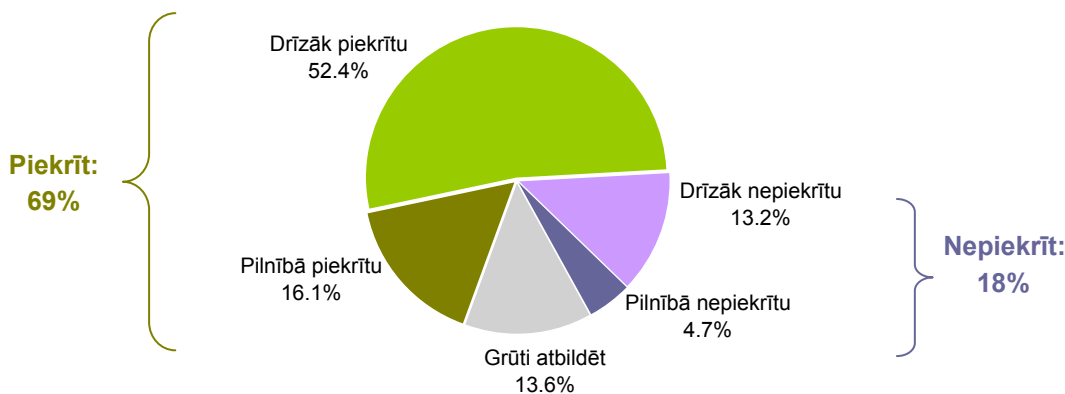
Sociāldemogrāfisko grupu atbilžu sadalījums

Bāzes: skatīt respondentu sociāldemogrāfisko profilu 7.lpp.

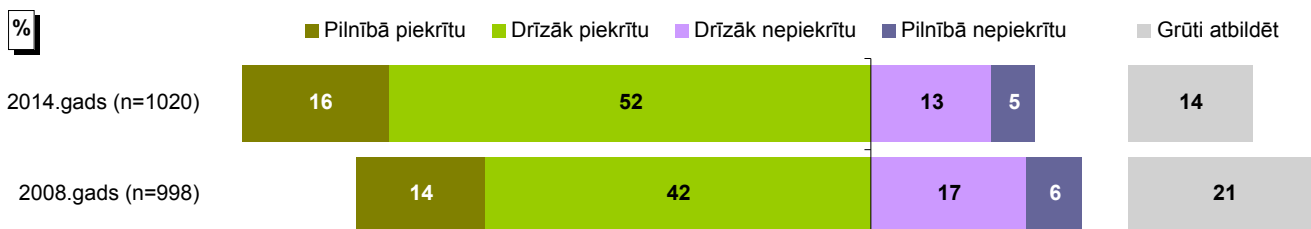
Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Zemāk minēti vairāki izteikumi par Aizsardzības ministriju un Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem. Lūdzu, pasakiet par katru no tiem – vai Jūs tam pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat: Piedaloties starptautiskajās operācijās, NBS dod savu ieguldījumu starptautiskās drošības stiprināšanā"

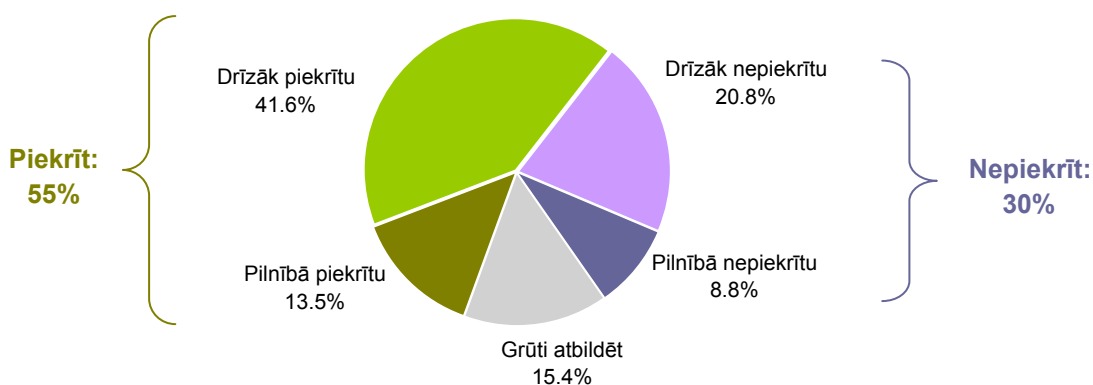
Bāze: visi respondenti, n=1020

2008. un 2014.gada aptauju datu salīdzinājums

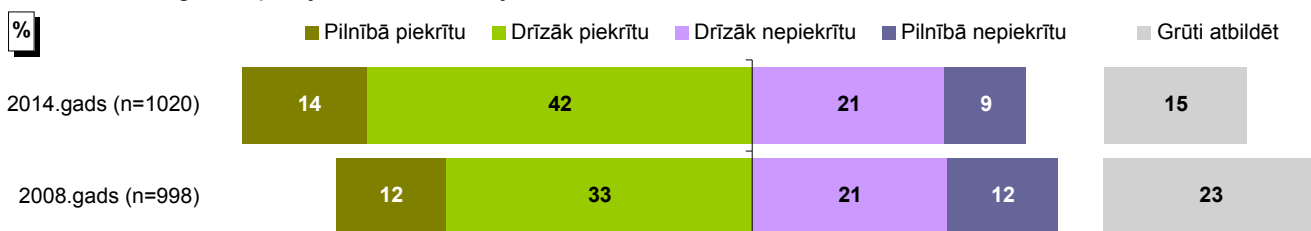
Bāzes: visi respondenti

"Zemāk minēti vairāki izteikumi par Aizsardzības ministriju un Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem. Lūdzu, pasakiet par katru no tiem – vai Jūs tam pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat: Latvijas karavīru dalība starptautiskajās operācijās stiprina Latvijas drošību"

Bāze: visi respondenti, n=1020

2008. un 2014.gada aptauju datu salīdzinājums

Bāzes: visi respondenti

5. Attieksme pret militāro dienestu

Latvijas iedzīvotājiem lūdza arī paust viedokli par to, kādā veidā Latvijā vajadzētu apgūt militārās zināšanas, un par to, kas, viņuprāt, vislabvēlīgāk un nelabvēlīgāk ietekmē militārā dienesta popularitāti Latvijā, kā arī novērtēt zemessargu darbu un profesionālo sagatavotību.

5.1. Uzskati par militāro zināšanu apguves veidiem

Vairāk nekā 2/5 (43%) Latvijas iedzīvotāju uzskatīja, ka Latvijā militārās zināšanas būtu jāapgūst tikai profesionālā dienesta karavīriem. Tiesa, salīdzinoši bieži (36%) pausts arī viedoklis, ka militārās zināšanas būtu jāapgūst ikvienam Latvijas iedzīvotājam, kurš to vēlas. Gandrīz trešdaļa respondentu atbildēja, ka militārās zināšanas jāapgūst, iesaistoties Zemessardzē (34%), bet 24% uzskatīja, ka Latvijā ir jāatjauno obligātais militārais dienests. Jānorāda, ka tikai 5% pētījuma dalībnieku atzīmēja, ka militārās zināšanas iegūt nav nepieciešams.

Interesanti piebilst, ka jaunieši vecumā no 17 līdz 25 gadiem biežāk nekā caurmērā norādīja, ka militārās zināšanas būtu jāapgūst ikvienam Latvijas iedzīvotājam, kurš to vēlas. Savukārt gados vecāki cilvēki (61 gads un vairāk) biežāk nekā caurmērā pauda viedokli, ka militārās zināšanas jāapgūst, iesaistoties Zemessardzē, un ka Latvijā ir jāatjauno obligātais militārais dienests.

5.2. Profesionālā dienesta/ militārās karjeras izvēles popularitāti veicinoši un kavējoši faktori

Jautāti, kas, viņuprāt, vislabvēlīgāk ietekmē profesionālā militārā dienesta popularitāti Latvijā, 47% atbildēja, ka tas ir konkurētspējīgs atalgojums un sociālās garantijas. Salīdzinoši bieži par veicinošiem faktoriem uzskatītas arī karjeras izaugsmes un izglītības iegūšanas iespējas (38%), kā arī stabilitāte un pārliecība par nākotni, ko garantē dienests NBS (37%). Pozitīvu sabiedrības attieksmi pret karavīra profesiju minēja 30%, bet iespēju dot ieguldījumu valsts un starptautiskās drošības stiprināšanā – 25%. Labus darba apstākļus starp pozitīvu attieksmi ietekmējošiem faktoriem nosauca 18%, aktīvu dzīvesveidu un piedzīvojumus – 15%, un vēl 14% minēja pieejamo informāciju par profesionālā militārā dienesta iespējām NBS.

Salīdzinot 2008. un 2014.gada aptauju datus, jāsecina, ka 2014.gadā visi minētie faktori nosaukti biežāk nekā 2008.gadā.

Savukārt, runājot par faktoriem, kuri visnelabvēlīgāk ietekmē profesionālā militārā dienesta popularitāti Latvijā, gandrīz vienlīdz bieži atzīmēti slikts jauniešu veselības stāvoklis (39%), risks veselībai un dzīvībai, kas saistīts ar karavīra profesiju (39%), un zems atalgojums, nepietiekamas sociālās garantijas (37%). Starp kavējošiem faktoriem 26% respondentu minēja arī zemu karavīra profesijas prestižu sabiedrībā, 23% nosauca nepietiekamu nodrošinājumu ar moderniem ieročiem un ekipējumu, 22% - sliktus sadzīves apstākļus, 19% - nepietiekamu informāciju par profesionālā militārā dienesta

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

iespējām NBS, un vēl 15% - nepietiekamas profesionālās izaugsmes un izglītības iegūšanas iespējas.

Jāmin, ka 2014.gadā biežāk nekā pirms sešiem gadiem minēti gandrīz visi sarakstā iekļautie faktori, izņemums ir zems karavīra profesijas prestižs sabiedrībā, kas 2014.gadā par kavējošu faktoru uzskatīts nedaudz retāk nekā 2008.gadā.

5.3. Iedzīvotāju gatavība individuāli iesaistīties valsts aizsardzībā

Aptuveni 2/5 (39%) aptaujāto Latvijas iedzīvotāju atzina, ka nepieciešamības gadījumā būtu gatavi cīnīties ar ieročiem rokās, lai aizstāvētu Latviju, tajā skaitā 13% būtu pilnībā gatavi to darīt. To, ka tam nav gatavi, atzīmēja 46%, tajā skaitā 23% norādīja, ka noteikti to nedarītu.

Sociāldemogrāfisko grupu atbildes liecina, ka biežāk nekā caurmērā apgalvojumam „*nepieciešamības gadījumā es esmu gatavs cīnīties ar ieročiem rokās, lai aizstāvētu Latviju*” piekrita vīrieši, jaunieši vecumā no 17 līdz 25 gadiem un tie, kuriem ir no 36 līdz 45 gadiem, aptaujātie ar latviešu sarunvalodu ģimenē, pētījuma dalībnieki ar vidēji augstiem ienākumiem, Rīgas, Vidzemes, kā arī lauku iedzīvotāji.

Savukārt pretēju viedokli biežāk nekā caurmērā puda sievietes, aptaujātie, kuriem ir 46 gadi un vairāk, iedzīvotāji ar pamatzglītību, krievvalodīgie, respondenti bez LR pilsonības, nestrādājošie, pētījuma dalībnieki ar vidēji zemiem vai vidējiem ienākumiem, Latgales iedzīvotāji, kā arī citās pilsētās (ne Rīgā) dzīvojošie.

5. Attieksme pret militāro dienestu

5.1. Uzskati par militāro zināšanu apguves veidiem

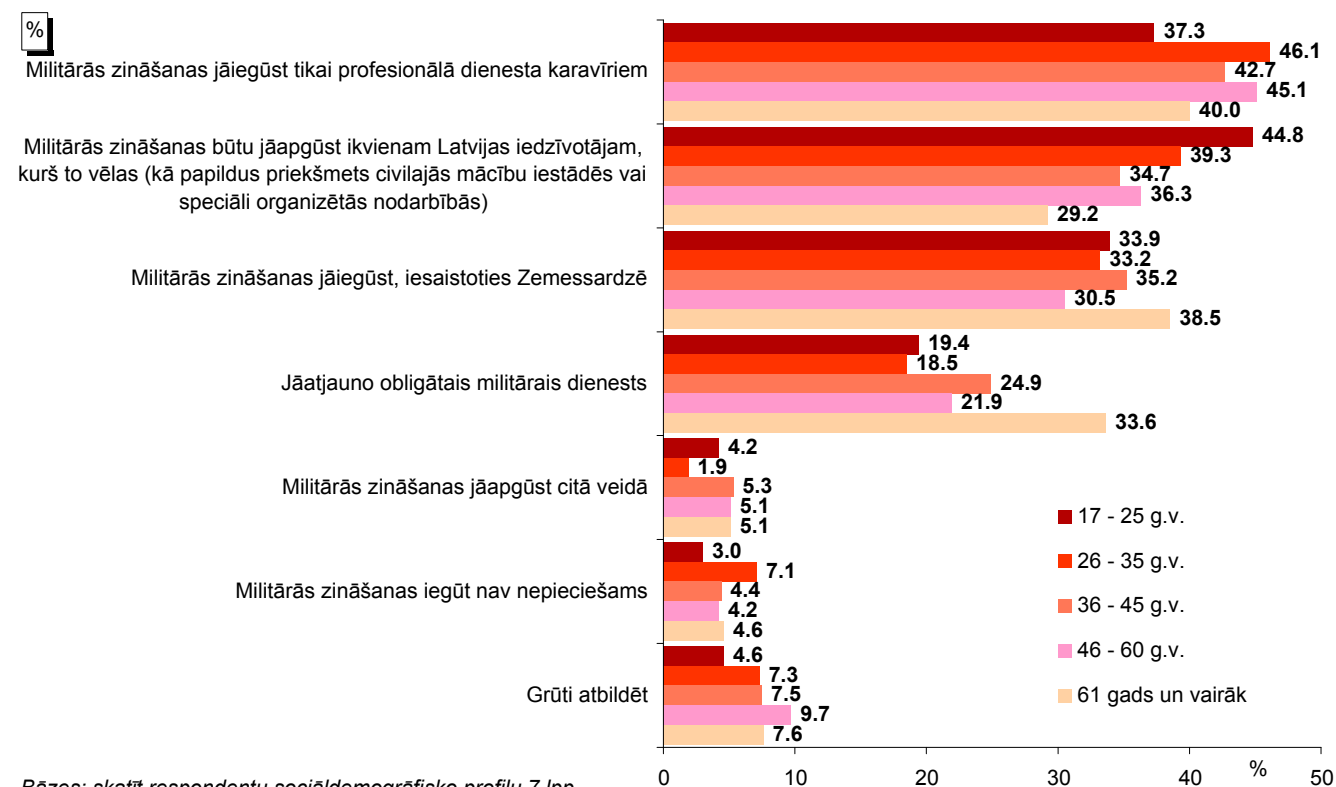
"Vairums Eiropas valstu atteikušās no obligātā militārā dienesta, daudzviet tas ir kļuvis brīvprātīgs vai profesionāls. Sakiet, lūdzu, kādā veidā Latvijā vajadzētu apgūt militārās zināšanas?"

Bāze: visi respondenti, n=1020

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Atbildes atkarībā no vecuma

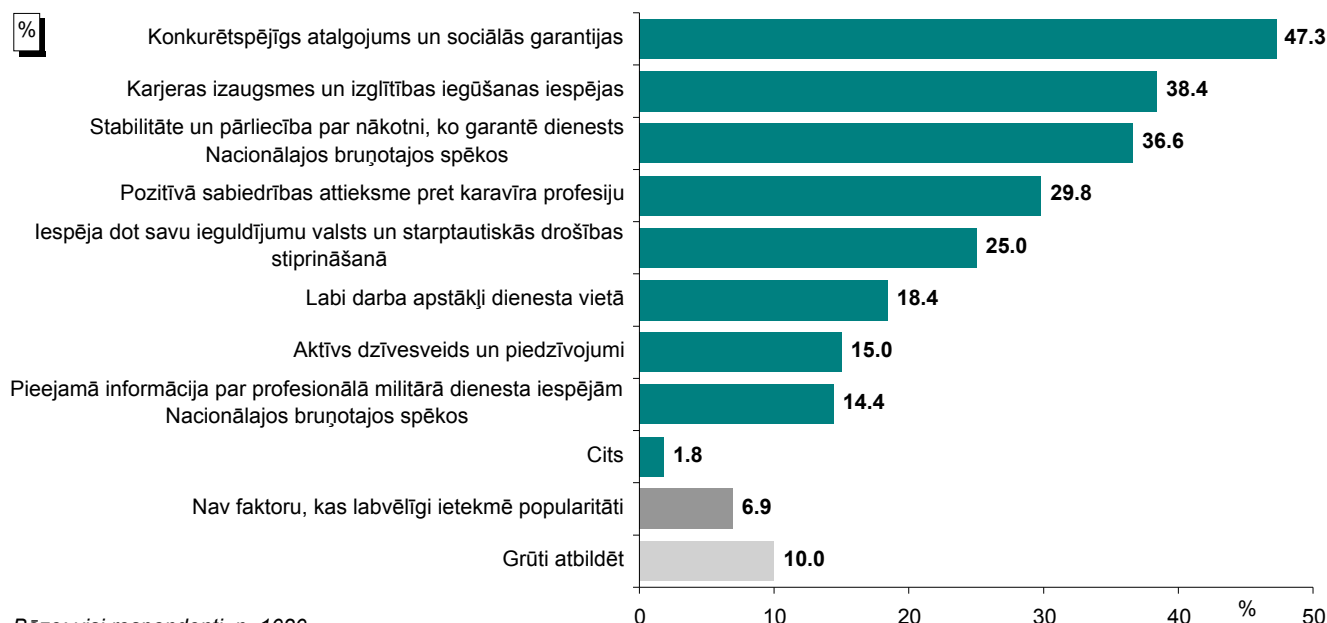

Bāzes: skatīt respondentu sociāldemogrāfisko profilu 7.lpp.

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

5.2. Profesionālā dienesta/ militārās karjeras izvēles popularitāti veicinoši un kavējoši faktori

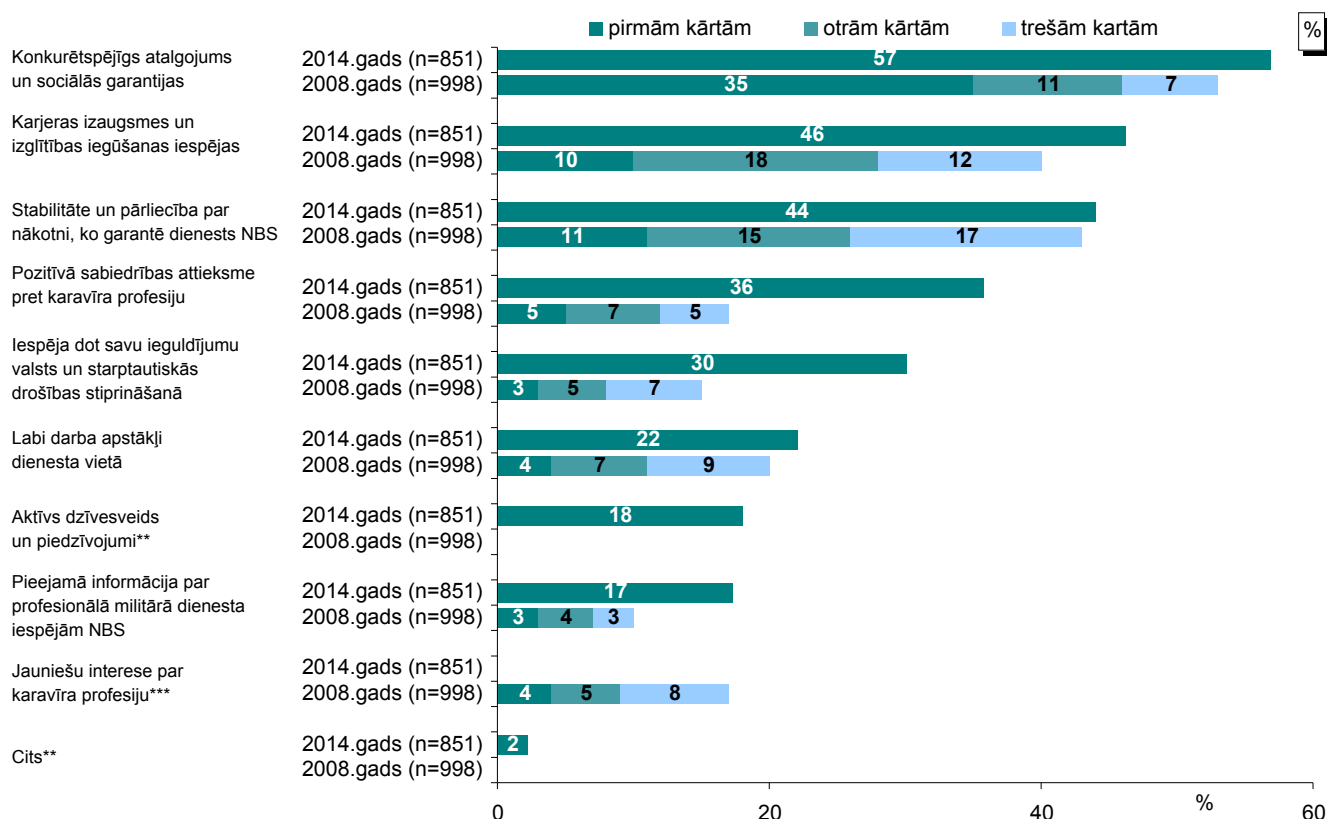
"Kas, Jūsaprāt, **vislabvēlīgāk** ietekmē profesionālā militārā dienesta popularitāti Latvijā? Lūdzu, miniet tikai trīs būtiskākos iemeslus!"

Bāze: visi respondenti, n=1020

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

2008. un 2014.gada aptauju datu salīdzinājums

Bāzes: respondenti, kuri nav norādījuši, ka "nav faktoru, kas labvēlīgi ietekmē popularitāti" vai "grūti pateikt"

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**2008.gadā netika piedāvāts.

***2014.gadā netika piedāvāts.

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Kas, Jūsuprāt, **visnelabvēlīgāk** ietekmē profesionālā militārā dienesta popularitāti Latvijā? Lūdzu, miniet tikai trīs būtiskākos iemeslus!"

Bāze: visi respondenti, n=1020

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

2008. un 2014.gada aptauju datu salīdzinājums

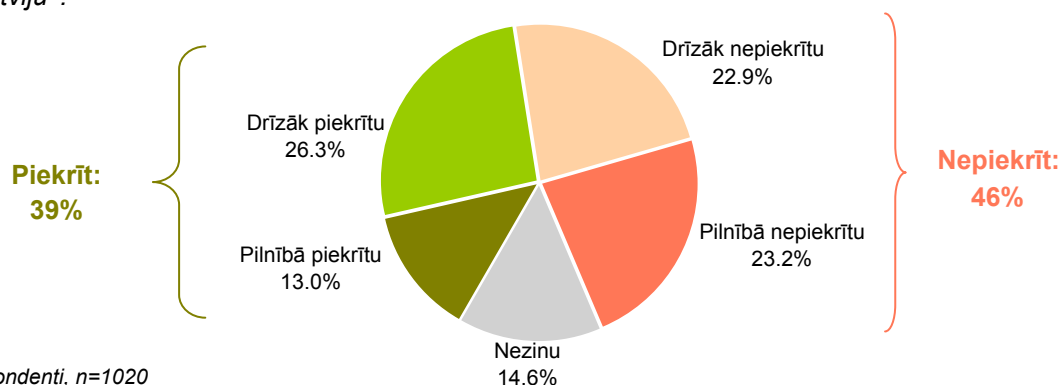
Bāzes: respondenti, kuri nav norādījuši, ka "nav faktoru, kas nelabvēlīgi ietekmē popularitāti" vai "grūti pateikt"

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**2008.gadā netika piedāvāts.

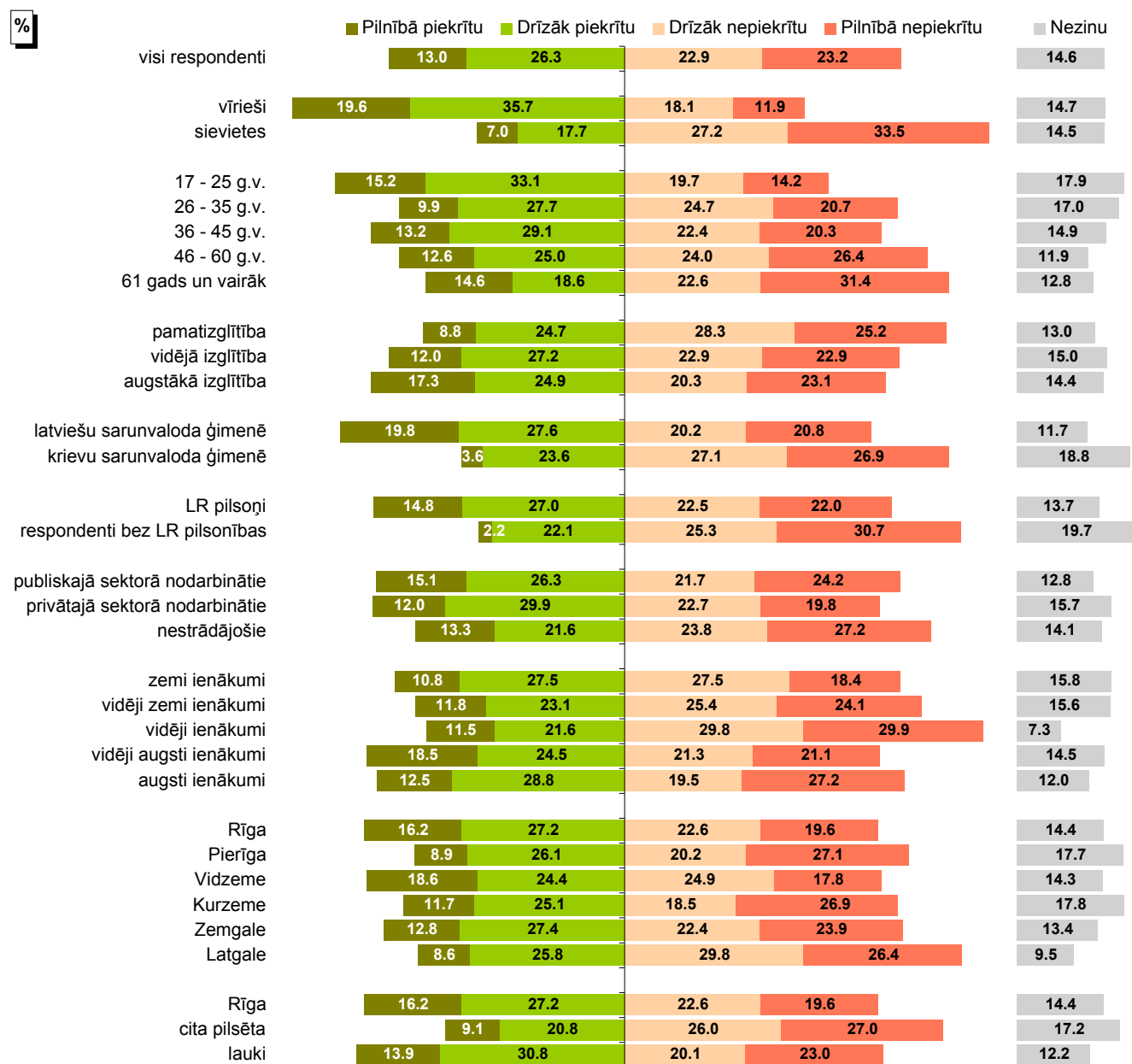
5.3. Iedzīvotāju gatavība individuāli iesaistīties valsts aizsardzībā

"Cik lielā mērā piekrītat apgalvojumam: "Nepieciešamības gadījumā es esmu gatavs cīnīties ar ieročiem rokās, lai aizstāvētu Latviju"?"

Bāze: visi respondenti, n=1020

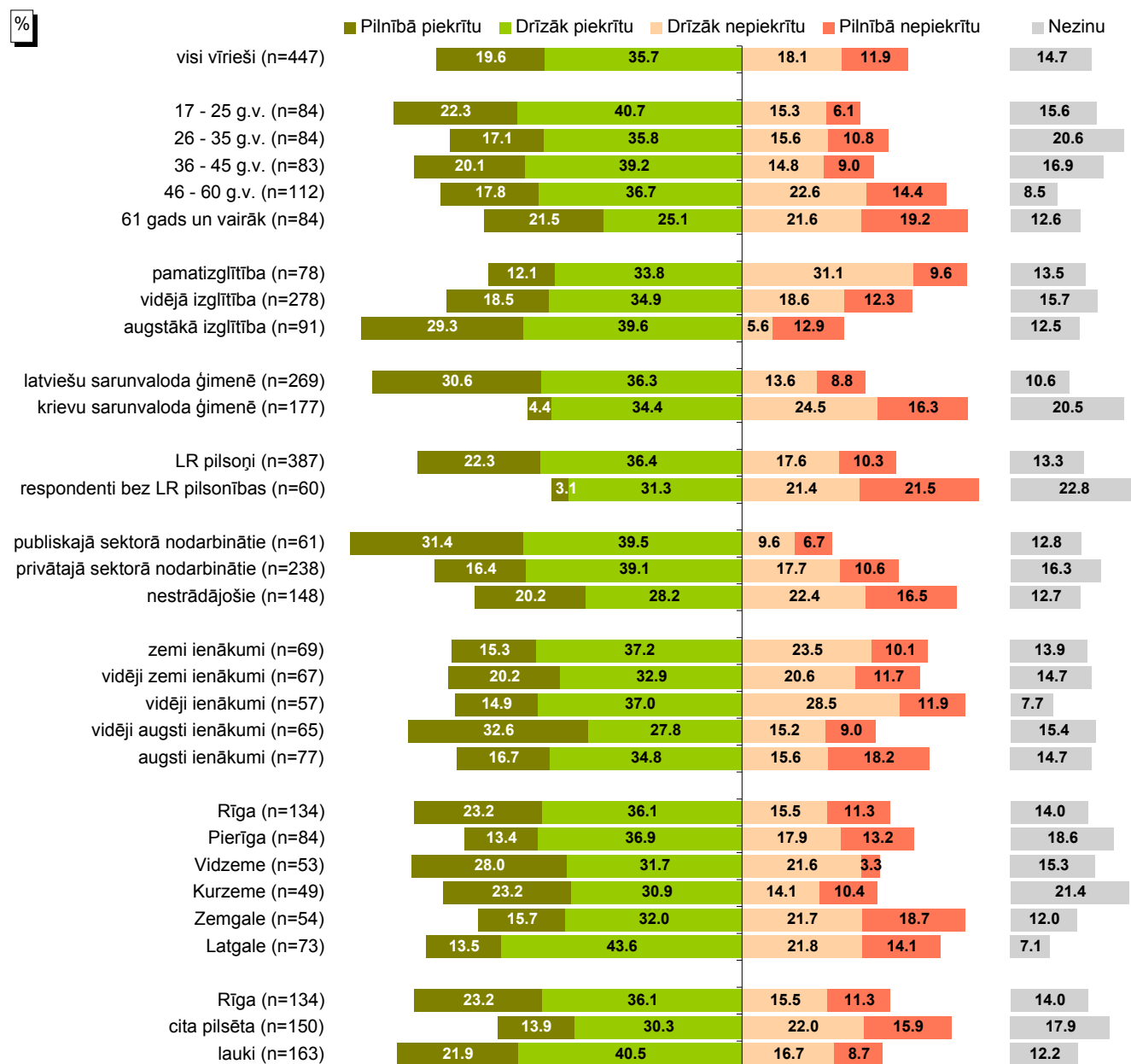
Sociāldemogrāfisko grupu atbilžu sadalījums

Bāzes: skatīt respondentu sociāldemogrāfisko profilu 7.lpp.

"Cik lielā mērā piekrītat apgalvojumam: "Nepieciešamības gadījumā es esmu gatavs cīnīties ar ieročiem rokās, lai aizstāvētu Latviju?"

VĪRIEŠU ATBILDES

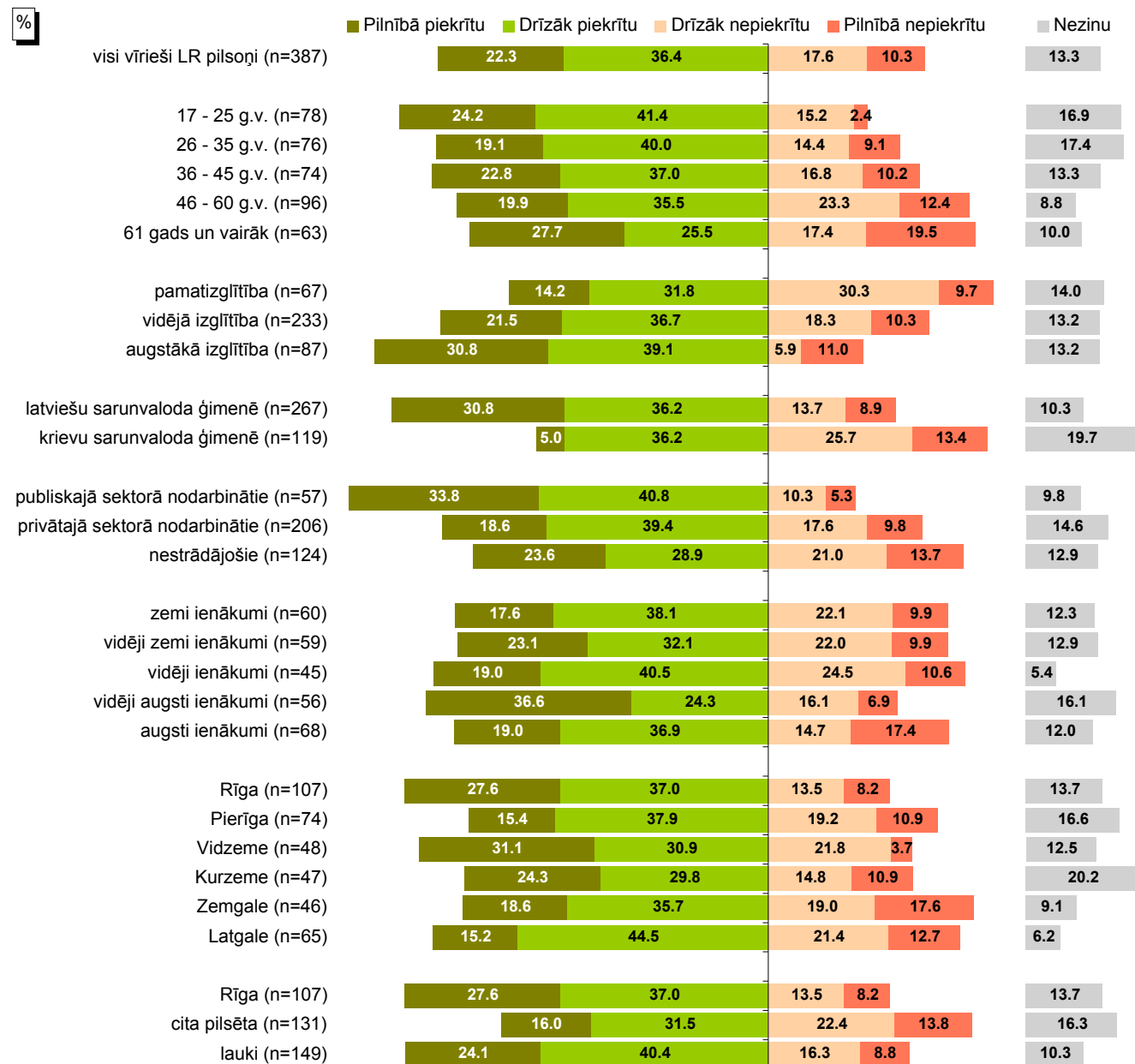

Bāzes: visi vīrieši

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Cik lielā mērā piekrītat apgalvojumam: "Nepieciešamības gadījumā es esmu gatavs cīnīties ar ieročiem rokās, lai aizstāvētu Latviju"?"

VĪRIEŠU LR PILSŅŅU ATBILDES

Bāzes: visi vīrieši LR pilsoņi

6. Uzskati par NATO nodrošināto aizsardzību un tās uzdevumiem

2014.gada novembrī veiktajā Latvijas iedzīvotāju aptaujā respondentiem tika uzdoti jautājumi par NATO – prasīts, kādās jomās viņi personīgi izjūt NATO nodrošināto aizsardzību, un kādiem būtu jābūt NATO trīs galvenajiem uzdevumiem.

6.1. Uzskati par NATO nodrošināto aizsardzību

Saskaņā ar aptaujas datiem 46% respondentu norādīja, ka izjūt NATO nodrošināto aizsardzību no militāriem draudiem. Gaisa un jūras satiksmes drošību izjūt 35%, starptautisku konfliktu neitralizēšanu minēja 30%, terorisma izplatības un masu terora aktu novēršanu – 23%, palīdzību dabas katastrofu seku likvidēšanā – 19%. Visretāk atzīmēti kibernetizācijas novēršana un apkarošana (7%) un biznesa vides drošība (4%).

Atbilžu salīdzinājums atkarībā no sarunvalodas ģimenē liecina, ka respondenti ar latviešu sarunvalodu ģimenē biežāk nekā krievvalodīgie iedzīvotāji atbildēja, ka izjūt NATO garantēto aizsardzību pret militāriem draudiem, gaisa un jūras satiksmes drošību, kā arī NATO darbību starptautisku konfliktu neitralizēšanā. Savukārt krievvalodīgie respondenti biežāk minēja NATO palīdzību dabas katastrofu seku likvidēšanā.

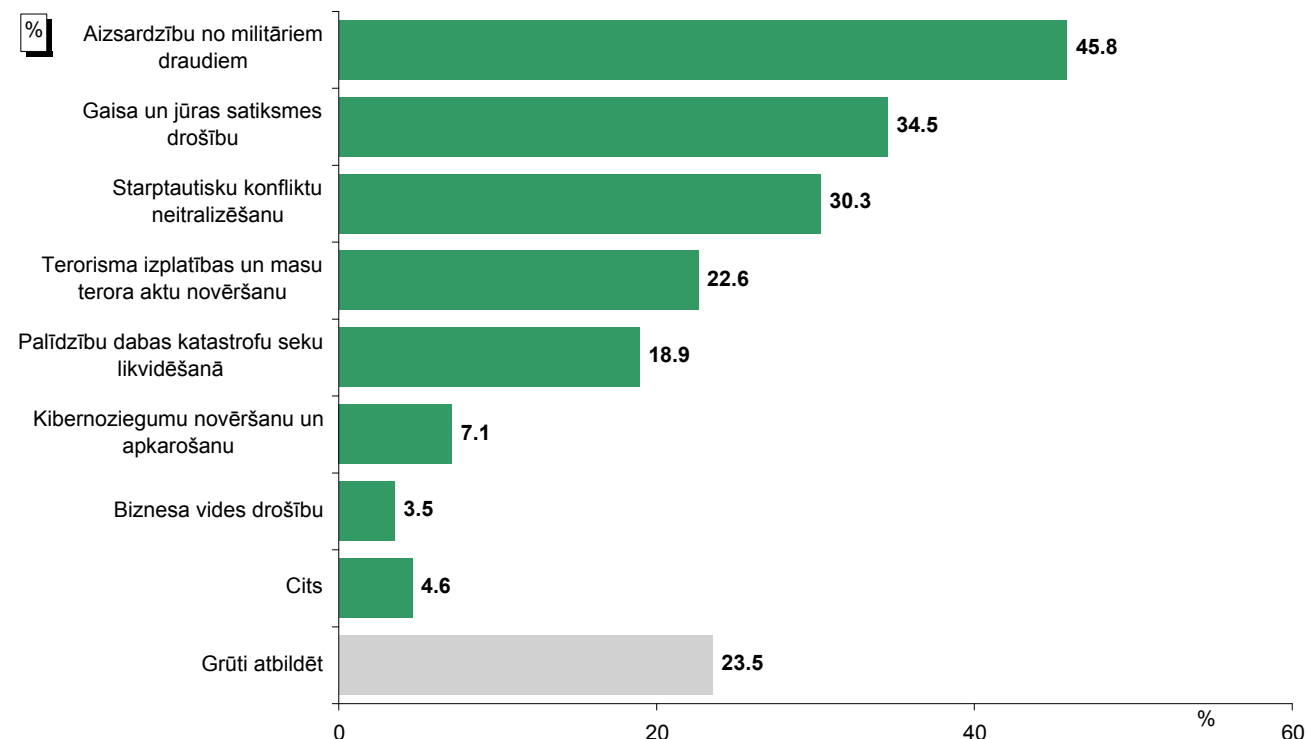
6.2. Uzskati par prioritārajiem NATO uzdevumiem

Raksturojot, kādiem ir jābūt NATO galvenajiem uzdevumiem, 63% respondentu norādīja, ka NATO ir jāgarantē dalībvalstu kolektīvā drošība un tā jāstiprina. Miera un stabilitātes stiprināšanu dažādās pasaules vietās, novēršot konfliktus un to radītās sekas par vienu no galvenajiem NATO uzdevumiem uzskatīja 48%, 36% respondentu pauda viedokli, ka NATO uzdevums ir pastāvēt kā militārai organizācijai, uzturot kaujas spējīgus karaspēkus NATO dalībvalstīs, 28% minēja, ka NATO ir jācīnās ar tādiem draudiem kā terorisms, kiberuzbrukumi, narkotiku izplatība, 25% - ka NATO jāveicina kodolatbrūņošanas un kodolieroču neizplatīšanās procesus pasaulē. Citas atbildes atzīmētas retāk.

6. Uzskati par NATO nodrošināto aizsardzību un tās uzdevumiem

6.1. Uzskati par NATO nodrošināto aizsardzību

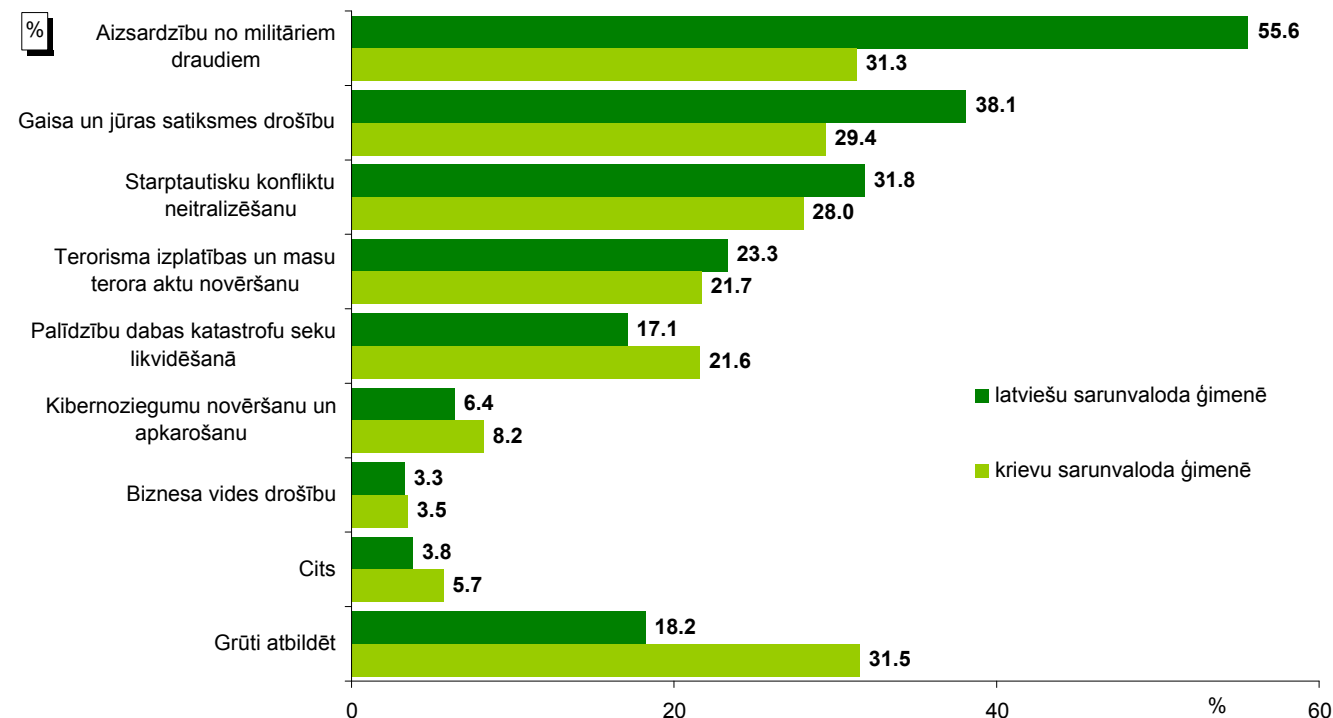
"Kādās jomās Jūs personīgi izjūtat NATO nodrošināto aizsardzību/ garantēto drošību?"

Bāze: visi respondenti, n=1020

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Atbildes atkarībā no sarunvalodas ģimenē

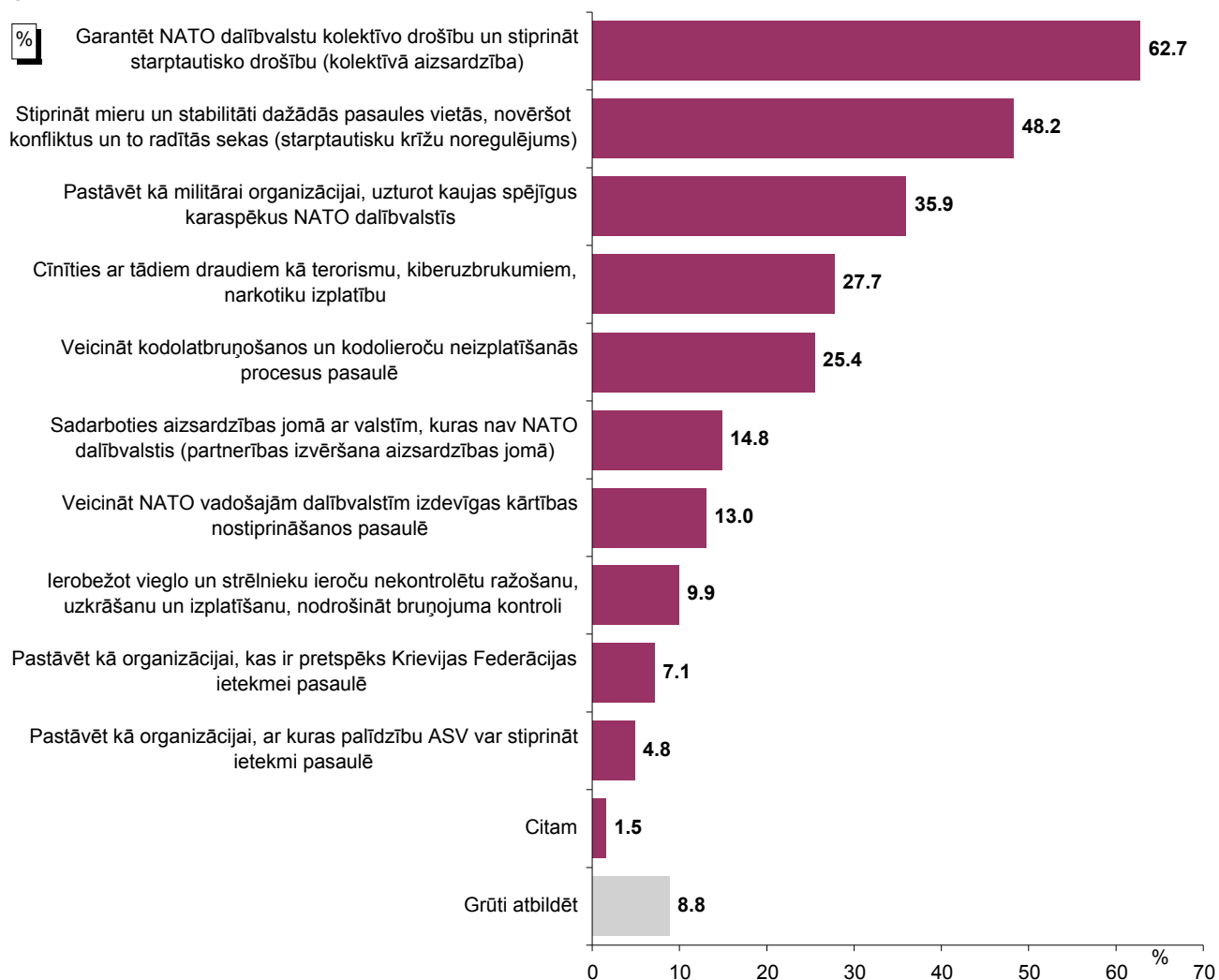

Bāzes: skatīt respondentu sociāldemogrāfisko profilu 7.lpp.

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

6.2. Uzskati par prioritārajiem NATO uzdevumiem

"Ņemot vērā visu, ko Jūs zināt par NATO, sakiet, lūdzu, kādiem jābūt 3 galvenajiem NATO uzdevumiem?"

Bāze: visi respondenti, n=1020

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Aptaujā izmantotā anketa

1. Cik lielā mērā Jūs personiski satrauc šādas jomas?

		Ļoti satrauc	Drīzāk satrauc	Drīzāk nesatrauc	Nemaz nesatrauc	Grūti atbildēt/ NA
1	Sociālā drošība Latvijā	1	2	3	4	8
2	Ekonomiskā drošība Latvijā	1	2	3	4	8
3	Politiskā drošība Latvijā	1	2	3	4	8
4	Militārā drošība (valsts aizsardzība) Latvijā	1	2	3	4	8

2. Kuri 3 no šiem riskiem (draudiem) Latvijai ir visaktuālākie, nozīmīgākie?

(Izsniegt kartīti 2, atzīmēt 3 atbilžu variantus!)

Dabas vai cilvēku radītas ekoloģiskās katastrofas	1
Militārie riski	2
Ekonomiskās krīzes	3
Kiberuzbrukumi (piem., hackeru darbības rezultātā u.tml.)	4
Konflikti starp dažādu tautību cilvēkiem	5
Terorisms	6
Noziedzība	7
Narkomānija	8
Enerģētiskie draudi	9
Citi riski	10
Nav nekādu reālu, nozīmīgu risku	11
Grūti atbildēt/ NA	98

3. Vai, Jūsaprāt, situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir...

Ievērojami uzlabojusies	1
Uzlabojusies	2
Palikusi bez izmaiņām	3
Pasliktinājusies	4
Ievērojami pasliktinājusies	5
Grūti atbildēt/ NA	8

4. Kas, Jūsaprāt, liecina par to, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā ir (INTERVĒTĀJ: jautāt tā, kā atbildēts uz jautājumu 3) uzlabojusies / nav mainījies / pasliktinājusies?

5. Kā kopumā Jūs novērtētu izmaiņas Nacionālajos bruņotajos spēkos pēdējā gada laikā?

Ir pilnībā pārliecināts/-a, ka bruņotie spēki attīstās	1
Šķiet, ka bruņotie spēki attīstās, progresē	2
Šķiet, ka bruņotie spēki neattīstās, kļūst nesakārtotāki	3
Ir pilnībā pārliecināts/-a, ka bruņotie spēki neattīstās	4
Grūti atbildēt/ NA	8

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

6. Zemāk minēti vairāki izteikumi par Aizsardzības ministriju un Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem. Lūdzu, pasakiet par katru no tiem – vai Jūs tam pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat?

		Pilnībā piekrītu	Drīzāk piekrītu	Drīzāk nepiekrītu	Pilnībā nepiekrītu	Grūti atbildēt/ NA
1	Ar Latvijas karavīriem var lepoties	1	2	3	4	8
2	Nacionālie bruņotie spēki krīzes gadījumā spēj nodrošināt valsts aizsardzību un drošību	1	2	3	4	8
3	Nacionālie bruņotie spēki sniedz nozīmīgu ieguldījumu valsts drošības stiprināšanā miera laikā	1	2	3	4	8
4	Piedaloties starptautiskajās operācijās, NBS dod savu ieguldījumu starptautiskās drošības stiprināšanā	1	2	3	4	8
5	Latvijas karavīru dalība starptautiskajās operācijās stiprina Latvijas drošību	1	2	3	4	8
6	Uzticos Aizsardzības ministrijai	1	2	3	4	8
7	Uzticos Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem	1	2	3	4	8

7. Sakiet, lūdzu, par kurām jomām Jūs jūtaties informēts? (Atzīmēt visas piemērotās atbildes!)

Nacionālie bruņotie spēki	1
Aizsardzības un drošības politika	2
Aizsardzības budžets	3
Dalība NATO	4
Piedalīšanās starptautiskajās operācijās	5
Profesionālais militārais dienests	6
Jaunsardze (skolu jauniešu interešu izglītība)	7
Zemessardze	8
Ne par vienu no šīm jomām nejūtas informēts/-a	9
Grūti atbildēt/ NA	98

8. Kuras no šīm Nacionālo bruņoto spēku aktivitātēm Jūs esat pamanījis (masu medijos vai personiski) pēdējā gada laikā? (Atzīmēt visas piemērotās atbildes!)

Militārās mācības	1
Sprādzienbīstamu priekšmetu iznīcināšana	2
Cilvēku meklēšana un glābšana jūrā	3
Cietušo cilvēku transportēšana ar helikopteriem	4
Dalība ārkārtas situāciju novēršanā, glābšanas darbos	5
Dalība starptautiskajās operācijās	6
Vides piesārņojuma likvidēšana	7
Svinīgas militārās ceremonijas	8
Cita	9
Neesmu pamanījis nevienu no NBS aktivitātēm	10
Grūti atbildēt/ NA	98

9. Kad, Jūsprāt, valsts aizsardzības finansējumam būtu jāsasniedz 2% no iekšzemes kopprodukta? Viena atbilde!

2015. gada budžetā	1
2016. gada budžetā	2
Nākamo 5 gadu laikā - 2020. gada budžetā	3
Vēlāk	4
Nav aktuāli/nav nepieciešams sasniegt 2%	5
Grūti atbildēt/ NA	8

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

10. Sakiet, lūdzu, kurai no šīm vajadzībām finansējums būtu jāpalielina pirmām kārtām? Izsniegt kartīti 10!

Un otrām kārtām? Un trešām kārtām? Viena atbilde katrā kolonnā!

	Vissvarīgākā	Otrā svarīgākā	Trešā svarīgākā
Militārai izglītībai, karavīru profesionalitātes celšanai	1	1	1
NBS kaujas spēju attīstīšanai (bruņojumam, ekipējumam, armijas tehniskajam nodrošinājumam)	2	2	2
Sadzīves apstākļu uzlabošanai dienesta vietā	3	3	3
Līdzdalībai starptautiskajās miera nodrošināšanas operācijās	4	4	4
Skolas vecuma jauniešu patriotiskai izglītošanai un audzināšanai (Jaunsardzei)	5	5	5
Karavīru atalgojumam	6	6	6
Profesionālās militārās kultūras veicināšanai (militāro orķestru, karavīru interešu klubu nodrošinājumam)	7	7	7
Zemessardzes darbības nodrošinājumam	8	8	8
Citai	9	9	9
Grūti atbildēt/ NA	98	98	98

11. Vairums Eiropas valstu atteikušās no obligātā militārā dienesta, daudzviet tas ir kļuvis brīvprātīgs vai profesionāls. Sakiet, lūdzu, kādā veidā Latvijā vajadzētu apgūt militārās zināšanas? Visas piemērotās atbildes!

Jāatjauno obligātais militārais dienests	1
Militārās zināšanas jāiegūst tikai profesionālā dienesta karavīriem	2
Militārās zināšanas jāiegūst, iesaistoties Zemessardzē	3
Militārās zināšanas būtu jāapgūst ikvienam Latvijas iedzīvotājam, kurš to vēlas (kā papildus priekšmets civilajās mācību iestādēs vai speciāli organizētās nodarbībās)	4
Militārās zināšanas jāapgūst citā veidā	5
Militārās zināšanas iegūt nav nepieciešams	6
Grūti atbildēt/NA	8

12. Cik lielā mērā piekrītat apgalvojumam: "Nepieciešamības gadījumā es esmu gatavs cīnīties ar ieročiem rokās, lai aizstāvētu Latviju"?

Pilnībā piekrītu	1
Drīzāk piekrītu	2
Drīzāk nepiekrītu	3
Pilnībā nepiekrītu	4
Nezinu/ NA	8

13. Kādās jomās Jūs personīgi izjūtat NATO nodrošināto aizsardzību/ garantēto drošību? Visas piemērotās atbildes!

Aizsardzību no militāriem draudiem	1
Terorisma izplatības un masu terora aktu novēršanu	2
Starptautisku konfliktu neitralizēšanu	3
Gaisa un jūras satiksmes drošību	4
Biznesa vides drošību	5
Palīdzību dabas katastrofu seku likvidēšanā	6
Kibernetiskumu novēršanu un apkarošanu	7
Cits	8
Grūti atbildēt/ NA	9

14. Ņemot vērā visu, ko Jūs zināt par NATO, sakiet, lūdzu, kādiem jābūt 3 galvenajiem NATO uzdevumiem? (Izsniegt kartīti 14, atzīmēt 3 atbilžu variantus!)

Garantēt NATO dalībvalstu kolektīvo drošību un stiprināt starptautisko drošību (kolektīvā aizsardzība)	1
Stiprināt mieru un stabilitāti dažādās pasaules vietās, novēršot konfliktus un to radītās sekas (starptautisku krīžu noregulējums)	2
Pastāvēt kā militārai organizācijai, uzturot kaujas spējīgus karaspēkus NATO dalībvalstīs	3
Veicināt kodolatbrūņošanas un kodolieroču neizplatīšanās procesus pasaulē	4
Ierobežot vieglo un strēlnieku ieroču nekontrolētu ražošanu, uzkrāšanu un izplatīšanu, nodrošināt bruņojuma kontroli	5
Cīnīties ar tādiem draudiem kā terorismu, kiberuzbrukumiem, narkotiku izplatību	6
Sadarboties aizsardzības jomā ar valstīm, kuras nav NATO dalībvalstis (partnerības izvēršana aizsardzības jomā)	7
Veicināt NATO vadošajām dalībvalstīm izdevīgas kārtības nostiprināšanos pasaulē	8
Pastāvēt kā organizācijai, kas ir pretspēks Krievijas Federācijas ietekmei pasaulē	9
Pastāvēt kā organizācijai, ar kuras palīdzību ASV var stiprināt ietekmi pasaulē	10
Citam	11
Grūti atbildēt/ NA	98

15. Kādiem, Jūsaprāt, jābūt Zemessardzes 3 galvenajiem uzdevumiem? (Izsniegt kartīti 15, atzīmēt līdz 3 atbildēm!)

Sagatavot un apmācīt pilsoņus dienestam Zemessardzē	1
Pildīt valsts aizsardzības uzdevumus	2
Piedalīties starptautiskajās operācijās, NATO un ES spēkos	3
Sniegt atbalstu sabiedroto spēku uzņemšanā	4
Sniegt atbalstu civilās aizsardzības sistēmai (glābšana, meklēšana, katastrofu seku likvidēšana u.tml.)	5
Veikt militāro objektu apsardzi	6
Sniegt atbalstu sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanā	7
Speciālu prasmju (piemēram, nesprāgušās munīcijas neitralizēšana, aizsardzība pret masu iznīcināšanas ieročiem, ekoloģisko katastrofu seku likvidēšana u.c.) attīstīšana, lai sniegtu atbalstu NBS	8
Cits	9
Grūti atbildēt/ NA	98

16. Kāda, Jūsaprāt, ir zemāk minēto personu profesionālā sagatavotība (izglītība, fiziskā un psiholoģiskā / morālā sagatavotība)?

		-5 ļoti vāja profesionālā sagatavotība										5 - ļoti augsta profesionālā sagatavotība	Grūti atbildēt/ NA
1	NBS karavīri	-5	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	5	8
2	Zemessargi	-5	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	5	8
3	Rezerves karavīri	-5	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	5	8

17. Kāda kopumā ir Jūsu attieksme pret Nacionālo bruņoto spēku līdzdalību dažādās starptautiskajās operācijās?

Pilnībā atbalstu	1
Drīzāk atbalstu	2
Drīzāk neatbalstu	3
Pilnībā neatbalstu	4
Grūti atbildēt/ NA	8

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

18. Kas, Jūsaprāt, vislabvēlīgāk ietekmē profesionālā militārā dienesta popularitāti Latvijā? Lūdzu, miniet tikai trīs būtiskākos iemeslus! (Izsniegt kartīti 18, atzīmēt 3 atbilžu variantus!)

Konkurētspējīgs atalgojums un sociālās garantijas	1
Pozitīvā sabiedrības attieksme pret karavīra profesiju	2
Karjeras izaugsmes un izglītības iegūšanas iespējas	3
Pieejamā informācija par profesionālā militārā dienesta iespējām Nacionālajos bruņotajos spēkos	4
Labi darba apstākļi dienesta vietā	5
Stabilitāte un pārliecība par nākotni, ko garantē dienests Nacionālajos bruņotajos spēkos	6
Iespēja dot savu ieguldījumu valsts un starptautiskās drošības stiprināšanā	7
Aktīvs dzīvesveids un piedzīvojumi	8
Cits	9
Nav faktoru, kas labvēlīgi ietekmē popularitāti	10
Grūti atbildēt/NA	98

19. Kas, Jūsaprāt, visnelabvēlīgāk ietekmē profesionālā militārā dienesta popularitāti Latvijā? Lūdzu, miniet tikai trīs būtiskākos iemeslus! (Izsniegt kartīti 19, atzīmēt 3 atbilžu variantus!)

Zems atalgojums, nepietiekamas sociālās garantijas	1
Zems karavīra profesijas prestižs sabiedrībā	2
Nepietiekamas profesionālās izaugsmes un izglītības iegūšanas iespējas	3
Nepietiekama informācija par iespējām iesaistīties profesionālajā dienestā Nacionālajos bruņotajos spēkos	4
Slikti sadzīves apstākļi	5
Slikti jauniešu veselības stāvoklis	6
Nepietiekams nodrošinājums ar moderniem ieročiem un ekipējumu	7
Risks veselībai un dzīvībai, kas saistīts ar karavīra profesiju	8
Cits	9
Nav faktoru, kas nelabvēlīgi ietekmē popularitāti	10
Grūti atbildēt/ NA	98

20. No kādiem informācijas avotiem Jūs galvenokārt iegūstat informāciju par valsts aizsardzību? (Atzīmēt visas piemērotās atbildes!)

Militāro ziņu portāls www.sargs.lv	1
Žurnāls „Tēvijas Sargs”	2
Aizsardzības ministrijas mājas lapa www.mod.gov.lv	3
Nacionālo bruņoto spēku mājas lapa www.mil.lv	4
Nacionālo bruņoto spēku sociālo mediju tīkls „Latvijas armija”	5
Raidījums „Latvijas karavīrs”	6
Latvijas Sabiedriskie mediji www.ism.lv	7
Vietējie (t.sk. reģiona, pilsētas, novada) laikraksti	8
Vietējās (t.sk. reģiona, pilsētas, novada) radio stacijas	9
Vietējie (t.sk. reģiona, pilsētas, novada) TV kanāli	10
Vietējie (t.sk. reģiona, pilsētas, novada) ziņu portāli	11
Nacionālie laikraksti	12
Nacionālās radio stacijas	13
Nacionālie TV kanāli	14
Nacionālie ziņu portāli	15
Sociālās saziņas tīkli un blogi (draugiem.lv , twitter.com , facebook.com u.c.)	16
Krievijas mediji	17
Citu ārvalstu mediji	18
Cits	19
Informāciju par valsts aizsardzību nav ieguvis	20
Grūti atbildēt/ NA	98

21. Kur Jūs pēdējā gada laikā esat ieguvis/-usi informāciju par Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, militāro dienestu un karavīru ikdienu? (Atzīmēt visas piemērotās atbildes!)

Plašsaziņas līdzekļos (presē, televīzijā, radio utt.)	1
Man pastāsta pazīstami karavīri, zemessargi	2
Oficiālajā interneta vietnē www.mil.lv	3
Nacionālo bruņoto spēku sociālo mediju tīklā „Latvijas armija”	4
Militāro ziņu portālā www.sargs.lv	5
Militārajā žurnālā „Tēvijas Sargs”	6
Citur	7
Neesmu ieguvis/-usi šādu informāciju	8
Grūti atbildēt/ NA	9

SKDS

sabiedriskās domas pētījumu centrs

Baznīcas iela 32-2, Rīga, Latvija, LV-1010

Tālr.: 67 312 876, fakss: 67 312 874

E-mail: skds@skds.lv

www.skds.lv